МОСВА
СТОЛЕШНИКОВ ПЕР 5
ЦЕНТР ГАЗ. АРХИВ
ЦК ВКП.Б.
2 1.12 38 8

Пролетары ўсіх краін, еднайцеся!

Комуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі

ЗВЯЗДА

ОРГАН ЦК і МЕНСКАГА АБКОМА КП(б)Б

№ 36 (6313) | 14 лютага 1939 г., аўторак | ЦАНА 10 КАП.

СЕННЯ Ў НУМАРЫ:

Памёр пісьменнік-ордэнаносец Э. Л. Самуйлёнак.
Урадавае паведамленне.
Бывай, наш блізкі, дарагі таварыш.
Памяці Эдуарда Самуйлёнка.
ПАРТЫЙНАЕ ЖЫЦЦЕ:
Закрыўся XIII з'езд камсамола Беларусі.
Сходы пярвічных партарганізацый абмяркоўваюць тэзісы дакладаў тт. Молатава і Жданава на XVIII з'ездзе партыі.
П. Слесараў — На сходзе армейскіх большэвікоў.

Т. Макаранка — Абмеркаванне тэзісаў у сельскай партарганізацыі.
С. Казначэеў — Дзелавыя выступленні.
Калінкоўскі — Дадатні камуністаў.
СОЦЫЯЛІСТЫЧНАЕ СПАБОРНІЦТВА імені XVIII З'ЕЗДА ВКП(б).
За права весці поезд імені XVIII з'езда ВКП(б).
20 скрэпераў к дню адкрыцця з'езда.
Выконваюць абавязацельствы.
Насустрач XXI гадавіне РСЧА і Ваенна-Марскога Флота.
Всевалад Вішнеўскі — Прысяга.

ЗА РУБЯЖОМ:
Пасяджэнне іспанскага ўрада.
Дапамога рэспубліканскай Іспаніі харчаваннем.
5 тысяч зняволеных у Барселоне.
Антыфашысцкая дэманстрацыя ў Парыжы.
Адыход рэспубліканскіх войск з Каталоніі.
Рэспубліканская Іспанія будзе змагацца да канчатковай перамогі.
Газета «Эрэ» аб ваенных падрыхтаваннях Германіі.
Бяі на востраве Хайнань.
Германскі шпіянаж у Францыі.

ПРАЯЎЛЯЦЬ КЛОПАТЫ АБ КАНДЫДАТАХ ПАРТЫІ

Лепшыя, перадавыя людзі нашай краіны ўступаюць у рады Усесаюзнай Комуністычнай партыі (большэвікоў). Гэта з'яўляецца найярчэйшым сведчаннем бязмежнай любві і адданасці да партыі Леніна — Сталіна працоўных нае соцыялістычнай радзімы. У БССР толькі за 1938 год прынята ў кандыдаты партыі 6.167 чалавек і ў студзені 1939 года — 838. За гэты час больш 2½ тысяч кандыдатаў партыі пераведзена ў члены ВКП(б). Прыём у партыю перадавых людзей паказвае велізарныя поспехі ў палітычнай рабоце, якія дасягнуты партыйнымі арганізацыямі ў выніку разгрому ворагаў народа і смелага вылучэння новых кадраў з ліку партыйных і непартыйных большэвікоў на адказныя кіруючыя пасты.

Партыя большэвікоў, выхаваная правадырамі Леніным і Сталіным, з'яўляецца перадавым атрадам працоўных вялікага Совецкага Саюза. Быць членам такой партыі—вялікая чэсць! Тэзісы даклада таварыша Жданава на прадстаячым XVIII з'ездзе ВКП(б) з усёй сілай падкрэсліваюць сталінскія клопаты аб уважлівых і чуткіх адносінах да комуністаў. Яны напамінаюць усім партыйным кіраўнікам аб іх святым абавязку — добра ведаць кожнага кандыдата і члена партыі, своечасова прыходзіць на дапамогу ім, сачыць за іх палітычным ростам, абараняць іх правы ад сваволля і бюракратызма. Перадавыя людзі, якія ўступілі ў кандыдаты ВКП(б), з першых дзён павінны адчуць клопаты і ўвагу партыйнай арганізацыі.

Аднак неабходна падкрэсліць з усёй большэвіцкай праматой, што справа выхавання кандыдатаў партыі пастаўлена крайне нездавальняюча. Ёсць многа прыкладаў, калі партыйная арганізацыя, прымаючы ў кандыдаты дастойнага таварыша, хутка аб ім забывае. Такім чынам, многія кандыдаты партыі гадамі не пераводзіліся ў члены ВКП(б), хоць яны на практычнай рабоце ў поўнай меры сябе апраўдвалі і іх добра ведаюць комуністы.

Вось факты, якія гавораць аб дрэннай рабоце некаторых партыйных арганізацый з кандыдатамі партыі.

У нашай рэспубліцы ёсць больш 6 тысяч кандыдатаў з пратэрмінованым стажам. Амаль у кожнай гарадской і раённай партыйнай арганізацыі можна сустрэць таварышаў з 7—8-гадовым кандыдацкім стажам. Сярод гэтых кандыдатаў партыі вельмі многа людзей, якія даказалі сваю бязмежную адданасць партыі Леніна—Сталіна, апраўдваюць сябе на практычнай рабоце. І ўсё-ж яны астаюцца ледзь не вечнымі кандыдатамі. Усё гэта атрымліваецца таму, што партыйныя арганізацыі не аддаюць належнай увагі рабоце з кандыдатамі.

У Гомельскай гарадской партыйнай арганізацыі налічваецца 535 кандыдатаў з пратэрмінованым стажам, з якіх 53—са стажам звыш 8 год, 83 — з 1931 года, 178 — з 1932 года і т. д. Прыкладна такое-ж становішча ў Віцебскай і Бабруйскай гарадскіх партарганізацыях, Лёзнянскай, Пухавіцкай, Чэрвеньскай раённых партарганізацыях.

Трэба адзначыць, што перавод з кандыдатаў у члены партыі ў радзе партыйных арганізацый замаруджан. Многія партыйныя кіраўнікі ў сувязі з прадстаячым XVIII з'ездам ВКП(б) імкнуцца адкласці гэту справу, тлумачачы тым, што пасля з'езда будзе лягчэй. Гэта—небольшэвіцкае, няправільнае разуменне важнейшага пытання. Набліжэнне з'езда партыі павінна яшчэ больш узмацніць работу па выхаванню кандыдатаў партыі і пераводу іх у члены ВКП(б).

Практыка паказала, што асноўная прычына затрымкі пераводу кандыдатаў у члены партыі заключаецца ў тым, што часта партарганізацыі абыякава адносяцца да лёсу жывых людзей. На самай справе, ці можна лічыць, што ў Старадарожскім райкоме КП(б)Б сур'ёзна займаюцца выхаваннем кандыдатаў і сочаць за іх ідэйным узбраеннем, калі ў партарганізацыі налічваецца 25 таварышаў, якія ўступілі ў кандыдаты партыі яшчэ да 1933 года (у ліку іх ёсць людзі, уступіўшыя яшчэ да 1929 года). Партарганізацыя Старадарожскага горсовета год таму назад узяла на ўчот кандыдата партыі тав. Раманькову, якая ўвесь гэты час не наведвае партыйных сходаў, адарвалася ад партыйнага жыцця. А ў партарганізацыі фактычна аб ёй забылі.

У Менскай гарадской партыйнай арганізацыі налічваецца больш тысячы кандыдатаў з пратэрмінованым стажам, у ліку якіх ёсць таварышы са стажам 8—10 год. Сярод кандыдатаў — рабочыя-стаханаўцы, інжынеры, тэхнікі, служачыя. Большасць кандыдатаў палітычна выраслі і падрыхтаваны да пераводу ў члены партыі. Але бяда ў тым, што партарганізацыі не дапамаглі ім аформіць дакументы, падшукаць рэкамендацыі. К прыкладу, стаханавец менскага вагонарамонтнага завода ім. Мяснікова тав. Галушка. У кандыдаты партыі ён быў прынят яшчэ ў 1931 годзе, але партарганізацыя не праявіла большэвіцкіх клопатаў аб своечасовым пераводзе яго ў члены партыі. У некаторых парткомах Менска месяцамі зацягваецца афармленне дакументаў. Такое становішча з'яўляецца нецярпімым; яно сведчыць аб ухіленні партыйных кіраўнікоў ад работы па выхаванню кандыдатаў партыі.

Дача рэкамендацыі — адказная і пачэсная справа. Прамы абавязак комуніста — аказаць дапамогу таварышу, прайшоўшаму кандыдацкі стаж і праявіўшаму сябе стойкім барацьбітом за справу соцыялізма, атрымаць высокае званне члена ВКП(б). Аднак кандыдаты партыі часта натыкаюцца на перастрахоўчыя настроі асобных комуністаў. Задача партыйных арганізацый—растлумачыць усім комуністам, што такія паводзіны ў корані няправільныя і не маюць нічога агульнага з большэвіцкай пільнасцю. Абавязак партыйных кіраўнікоў—паказаць асабісты прыклад у аказанні дапамогі кандыдатам партыі.

Партыйныя арганізацыі павінны помніць большэвіцкую ісціну, што гутарка ідзе не аб агульным пераводзе ў члены ВКП(б) усіх прайшоўшых кандыдацкі стаж. **Індывідуальны падыход да людзей** пры прыёме іх у члены і кандыдаты партыі — непахісны прынцып большэвізма.

У пярвічных партарганізацыях рэспублікі заканчваецца абмеркаванне тэзісаў дакладаў таварышаў Молатава і Жданава на XVIII з'ездзе ВКП(б). Гэта ўзняла на небывалую вышыню актыўнасць комуністаў, яшчэ больш згуртавала партыйныя рады вакол Сталінскага Цэнтральнага Камітэта. Комуністы аднадушна адабраюць тэзісы. На сходах адчуваецца глыбокае разуменне задач партыі, адчуваецца адказнасць кожнага яе байца за справу пабудовы комуністычнага грамадства. Члены і кандыдаты партыі, абмяркоўваючы тэзісы, унеслі тысячы найцікавейшых прапаноў, якія будуць усебакова ўзважаны і найбольш важнейшыя ўлічаны партыйным з'ездам.

Выступаўшыя на партыйных сходах комуністы многа гаварылі аб слабай рабоце сярод кандыдатаў партыі. Абавязак партыйных кіраўнікоў—па-большэвіцку выпраўляць ускрытыя недахопы, заўсёды помнячы ўказанні таварыша Сталіна:

«Не трэба забываць, што партыйныя не падаюць з неба. Трэба помніць, што ўсе партыйныя самі былі калісьці беспартыйнымі. Сёння ён беспартыйны, а заўтра стане партыйным...».

Праявім большэвіцкія клопаты аб кандыдатах партыі, будзем выхоўваць іх у традыцыях большэвізма, актыўна дапамагаючы ім стаць членамі вялікай партыі Леніна — Сталіна.

ЗВОДКА НАРКАМЗЕМА БССР

аб выкананні плана асенне-зімовага рамонту трактараў МТС на 10 лютага 1939 года (у процантах)

ВОБЛАСЦІ	Капітальны рамонт: Трактараў усіх марак	Капітальны рамонт, у тым ліку: Гусенічных	Капітальны рамонт, у тым ліку: «У-2»	Бягучы рамонт: Трактараў усіх марак	Бягучы рамонт, у тым ліку: «ЧТЗ»	Бягучы рамонт, у тым ліку: «СТЗ-НАТІ»	Бягучы рамонт, у тым ліку: «У-2»
Віцебская	84,8	50,0	13,3	53,9	25,5	42,0	89,7
Гомельская	83,1	81,3	52,0	77,0	18,2	64,0	144,0
Магілеўская	69,7	23,2	81,3	57,0	20,6	42,0	102,2
Менская	76,2	54,8	38,2	59,7	39,0	70,9	84,4
Палеская	76,7	25,0	40,0	57,6	29,6	47,4	110,0
Па БССР	77,9	47,5	45,0	59,1	27,7	54,2	104,7
Было на 5 лютага 1939 года	72,2	40,8	41,0	52,6	21,1	48,1	97,3

УЧОТНА-СТАТЫСТЫЧНЫ АДДЗЕЛ НКЗБ.

ЗАКРЫЎСЯ XIII З'ЕЗД КОМСАМОЛА БЕЛАРУСІ

Шэсць дзён прадаўжаў сваю работу XIII з'езд комсамола Беларусі. На ранішнім пасяджэнні 12 лютага адбылося тайнае галасаванне. Пасля дэлегаты абмяркоўвалі праект пастановы. Таварышы сур'ёзна падыходзілі да кожнага пункту прымаемага рашэння, уносілі істотныя змены і дадаткі. Прынятая пастанова XIII з'езда — гэта баявая праграма работы кожнай комсамольскай арганізацыі.

На вячэрнім пасяджэнні былі заслуханы рэзультаты тайнага галасавання ў члены, кандыдаты і рэвізійную камісію ЦК ЛКСМБ. Членамі пленума ЦК выбрана 65 таварышаў. Сярод іх тт. Панамарэнка, Грэкава — сакратары ЦК КП(б)Б, Галоўкін, Каралёў, Нікіфараве, Ефройкін, Навіцкі, Лёліна, Рачок, Стасенка, Драздова, Аляксейчыкава, Гуз, Гараўцоў — знатны камбайнер Жлобінскай МТС, Антаневіч — перадавая стаханаўка віцебскай фабрыкі «КІМ» і іншыя. Кандыдатамі ў члены ЦК ЛКСМБ выбрана 15 таварышаў і ў рэвізійную камісію — 9.

Уносяцца прапановы паслаць прывітальную тэлеграму ЦК ВКП(б). Гэта прапанова сустракаецца дэлегатамі бурнымі апладысментамі, крыкамі «ура» у чэсць Сталінскага Цэнтральнага Камітэта партыі, у чэсць лепшага друга совецкай моладзі — нашага роднага бацькі, настаўніка і друга — таварыша Сталіна.

У зале доўга не змаўкаюць бурныя апладысменты, крыкі «ура», дэлегаты спяваюць «Інтэрнацыянал». Пад аднадушныя воклічы: «Няхай жыве вялікі Сталін!», «Ура Сталінскаму Цэнтральнаму Камітэту нашай партыі!», «Няхай жыве лепшы друг беларускага народа — вялікі Сталін!» з'езд закончыў сваю работу.

***

13 лютага адбыўся першы арганізацыйны пленум ЦК ЛКСМБ, які выбран XIII з'ездам комсамола. Пленум выбраў членамі бюро ЦК ЛКСМБ тт. Галоўкіна В. Я., Каралёва П. К., Нікіфараву Н. Ф., Ефройкіна І. Л., Савасцьянава П. В., Канстанцінава Ф. Т., Барашкава М. П., Бярозу С. Ф., Крыўчэнак С. Е. Кандыдатамі ў члены бюро ЦК выбраны тт. Сербантаў А. С. і Кулікаў А. Г.

Пленум выбраў першым сакратаром ЦК ЛКСМБ тав. Галоўкіна В. Я. і сакратарамі ЦК тт. Каралёва П. К., Нікіфараву Н. Ф., Ефройкіна І. Л.

УЗНАГАРОДЖАННЕ РАБОТНІКАЎ ВЫШЭЙШАЙ ГОРНАЙ АКАДЭМІІ— МАСКОЎСКАГА ГОРНАГА ІНСТЫТУТА імені І. В. СТАЛІНА

Указам Прэзідыума Вярхоўнага Совета СССР ад 12 лютага 1939 года, у сувязі з дваццацігоддзем з дня стварэння Горнай акадэміі — зараз Маскоўскага горнага інстытута імені І. В. Сталіна і інстытутаў: нафтавага, геолага-разведачнага, тарфянога, каляровых металаў і золата і Інстытута сталі, вырасшых на базе Маскоўскай горнай акадэміі, за доўгалетнюю чэсную работу па вырошчванню і выхаванню тэхнічных кадраў для прамысловасці, — ордэнамі і медалямі СССР узнагароджаны 34 работнікі былой Горнай акадэміі, Маскоўскага горнага інстытута імені І. В. Сталіна.

Ордэнам Леніна ўзнагароджан прафесар, член - карэспандэнт Акадэміі навук СССР Ільічоў Александр Семёнавіч.

10 чалавек узнагароджаны ордэнам Працоўнага Чырвонага Сцяга, 10 чалавек — ордэнам «Знак Почета» і 13 чалавек—медаллю «За трудовое отличие».

Нарада актыва прадпрыемстваў мясцовай прамысловасці г. Менска

Учора у клубе ім. Сталіна адбылася нарада актыва прадпрыемстваў мясцовай прамысловасці г. Менска. У рабоце актыва прымала ўдзел украінская дэлегацыя, прыехаўшая для заключэння дагавору на соцыялістычнае спаборніцтва паміж прадпрыемствамі мясцовай прамысловасці УССР і БССР.

Пры адкрыцці нарады нарком мясцовай прамысловасці БССР тав. Каровін расказаў аб рабоце прадпрыемстваў наркамата ў 1938 годзе і падрабязна спыніўся на задачах мясцовай прамысловасці ў 1939 годзе.

Мясцовая прамысловасць БССР да гэтага часу дрэнна спраўляецца са сваімі задачамі. План 1938 года прадпрыемствы наркамата выканалі толькі на 95 проц. Недадана краіне прадукцыі больш чым на 8 мільёнаў рублёў. Асабліва дрэнна працавалі тарфяныя і цагельныя заводы. Зараз, у сувязі з падрыхтоўкай да XVIII з'езда ВКП(б), на прадпрыемствах разгарнулася соцыялістычнае спаборніцтва, і ў выніку мясцовая прамысловасць БССР поўнасцю выканала план першай дэкады лютага.

Член украінскай дэлегацыі, дырэктар одэскай шпалернай фабрыкі тав. Люхневіч падзяліўся сваімі ўражаннямі ад наведвання некаторых менскіх прадпрыемстваў і заклікаў удзельнікаў нарады змагацца за датэрміновае выкананне плана першага квартала да дня адкрыцця XVIII з'езда партыі.

Нарада прыняла выклік прадпрыемстваў мясцовай прамысловасці УССР на соцыялістычнае спаборніцтва па дастойнай сустрэчы XVIII з'езда ВКП(б) і датэрміновому сканчэнню вытворчай праграмы 1939 года.

ПА СОВЕЦКАМУ САЮЗУ

На поўдні пачалася веснавая сяўба

ТАШКУМЫР. (Кіргізская ССР), 12 лютага. (ТАСС). Калгасы імені Молатава, «Большэвік», «Партызан», «Нарны», Ташкумырскага раёна, першымі ў Кіргізіі пачалі веснавую сяўбу зернавых. На палі калгаса імені Молатава выехалі ўсе брыгады. Інвентар у поўнай гатоўнасці, коні добрай укормленасці. Калгас сее выключна сартавым зярном. Ужо засеяна 40 гектараў пшаніцы.

***

ГУДЭРМЕС (Чэчэна-Інгушская АССР), 12 лютага. (ТАСС). Пачаліся веснавыя палявыя работы. Першым у рэспубліцы прыступіў да веснавога ворыва калгас імені Сталінскай Канстытуцыі, Гудэрмескага раёна. Узарана пад пасеў рысу 15 гектараў.

Сучаснікі Шаміля

ГРОЗНЫЙ, 13 лютага. (ТАСС). У ауле Элістанжы, Ведзенскага раёна, жывуць 166-гадовы Гунакбай Гезіеў і 147-гадовы Хансімурад Далаеў. Абодва яны асабіста ведалі народнага героя Шаміля, пад яго кіраўніцтвам прымалі ўдзел у нацыянальна-вызваленчай вайне горцаў супроць рускага царызма і мясцовых феадалаў.

Гунакбай Гезіеў і Хансімурад Далаеў са сваімі дзецьмі, унукамі і праўнукамі з'яўляюцца членамі калгаса імені Сталіна.

ХРОНІКА

11-га лютага ў Маскве падпісана пагадненне паміж СССР і Латвіяй, якое рэгуліруе пытанне гандлёвага абмену паміж абодвума краінамі. (ТАСС).

ДЭЛЕГАЦЫЯ ЧЫРВОНАФЛОТЦАЎ У РЭДАКЦЫІ „ЗВЯЗДЫ“

Учора рэдакцыю газеты «Звязда» наведалі чырвонафлотцы падшэфнага комсамолу Беларусі злучэння караблёў чырвонасцяжнага Балтыйскага флота. Чырвонафлотцы — лепшыя выдатнікі баявой і палітычнай падрыхтоўкі—прымалі ўдзел у рабоце XIII з'езда ЛКСМБ.

У таварыскай гутарцы чырвонафлотцы тт. Кірэеў, Вінакураў, Ганічэў, Буракоў і Шэўрукоў расказалі аб сваёй баявой вучобе і жыцці, аб тым, з якім вялікім энтузіязмам байцы, камандзіры і палітработнікі Чырвонага Флота рыхтуюцца да дня прыняцця ваеннай прысягі.

Учора дэлегацыя комсамольцаў-чырвонафлотцаў выехала з Менска.

ДА ВЕДАМА ДЭЛЕГАТАЎ РАЙПАРТКАНФЕРЭНЦЫЙ г. МЕНСКА

IV партканферэнцыя **Варашылаўскага** раёна адкрываецца 15 лютага, у 7 гадзін вечара, у памяшканні клуба работнікаў дзяржгандлю (рог Комуністычнай і Энгельса). Дэлегаты, выбраныя на партканферэнцыю, атрымліваюць часовыя пасведчанні з 12 гадзін дня ў РК КП(б)Б.

***

IV партканферэнцыя **Сталінскага** раёна адкрываецца 15 лютага, у 7 гадзін вечара, у памяшканні клуба металістаў (вул. Кірава, д. № 20). Часовыя пасведчанні дэлегатам будуць выдавацца ў райкоме КП(б)Б 14 і 15 лютага з 11 да 4 гадзін дня і з 7 да 11 гадзін вечара.

***

IV партканферэнцыя **Кагановіцкага** раёна пачынае сваю работу 15 лютага, у 7 гадзін вечара ў памяшканні клуба імені Сталіна. Выдача часовых пасведчанняў дэлегатам канферэнцыі праводзіцца ў памяшканні райкома (пакой 8) з 10 да 16 гадзін і з 19 да 22 гадзін.

ПАМЁР ПІСЬМЕННІК-ОРДЭНАНОСЕЦ Э. Л. САМУЙЛЁНАК

УРАДАВАЕ ПАВЕДАМЛЕННЕ

Совет Народных Камісараў БССР з глыбокім жалем паведамляе аб смерці таленавітага беларускага пісьменніка-ордэнаносца Эдуарда Людвігавіча САМУЙЛЁНКА, паследаваўшай пасля цяжкай хваробы 12 лютага г. г.

* * *

Совет Народных Камісараў БССР і ЦК КП(б)Б выражаюць сям'і Эдуарда Людвігавіча Самуйлёнка сваё глыбокае спачуванне ў сувязі са смерцю таленавітага пісьменніка-ордэнаносца таварыша **Самуйлёнка.**

СНК БССР і ЦК КП(б)Б.

* * *

Прэзідыум Вярхоўнага Совета БССР выносіць спачуванне сям'і, родным і знаёмым па поваду пасцігшага гора — бясчаснай смерці аднаго з таленавіцейшых пісьменнікаў ордэнаносца Эдуарда Людвігавіча Самуйлёнка.

ПРЭЗІДЫУМ ВЯРХОЎНАГА СОВЕТА БССР.

* * *

Праўленне Саюза совецкіх пісьменнікаў СССР выказвае свой глыбокі смутак аб утраце таленавітага маладога пісьменніка Беларусі ордэнаносца Эдуарда Самуйлёнка. Перажываючы гэту ўтрату, разам з вамі будзем імкнуцца да таго, каб творы таварыша Самуйлёнка сталі шырока вядомымі чытачам совецкіх рэспублік.

Масква. **Член прэзідыума Н. АСЕЕЎ.**

* * *

Праўленне, партыйная арганізацыя і мясцком Саюза совецкіх пісьменнікаў БССР з глыбокім жалем паведамляюць, што 12 лютага г. г. пасля працяглай і цяжкай хваробы памёр таленавіты беларускі пісьменнік - ордэнаносец Эдуард Людвігавіч Самуйлёнак.

Беларуская літаратура панесла цяжкую ўтрату. Эдуард Людвігавіч Самуйлёнак быў адным з самых адароных, самых смелых, самых любімых народам майстраў мастацкага слова. Гарачы і страсны патрыёт, верны сын сваёй радзімы, Эдуард Самуйлёнак кожным радком сваіх твораў служыў вялікай справе комунізма, быў жывым прыкладам для ўсёй беларускай совецкай інтэлігенцыі.

Беларускі народ ніколі не забудзе свайго выдатнага пісьменніка. Вобраз Эдуарда Самуйлёнка застанецца ў памяці ўсіх працоўных нашай рэспублікі.

ПРАЎЛЕННЕ, ПАРТКОМ І МЯСЦКОМ САЮЗА СОВЕЦКІХ ПІСЬМЕННІКАЎ БССР.

АБ ПАХАВАННІ ПІСЬМЕННІКА-ОРДЭНАНОСЦА Э. Л. САМУЙЛЁНКА

Пастанова Совета Народных Камісараў БССР.

Совет Народных Камісараў БССР **пастанавіў:**

1. Арганізаваць камісію па пахаванню тав. Самуйлёнка Эдуарда Людвігавіча ў саставе сакратара Прэзідыума Вярхоўнага Совета БССР тав. Папкова (старшыня), Янкі Купалы, Якуба Коласа, Эйдзінава Г. Б., Клімковіча, Лебедзева, Вінаградава, Алер, Герчыкава.
2. Пахаванне тав. Самуйлёнка прыняць на кошт урада БССР.
3. Назначыць персанальную пенсію сям'і тав. Самуйлёнка.

АД КАМІСІІ ПА АРГАНІЗАЦЫІ ПАХАВАННЯ ПІСЬМЕННІКА-ОРДЭНАНОСЦА Э. Л. САМУЙЛЁНКА

Труна з целам пісьменніка-ордэнаносца Э. Л. Самуйлёнка 13 лютага г. г. ўстаноўлена ў зале Дома пісьменніка.

Для развітання з пакойным адкрыт свабодны доступ у зал з 15 гадзін дня да 23 гадзін 13 лютага і з 10 гадзін да 14 гадзін 14 лютага.

Пахаванне тав. Самуйлёнка Э. Л. адбудзецца на ваенных могілках 14 лютага ў 17 гадзін.

Вынас цела з будынка 14 лютага ў 15 гадзін.

НОВЫ ФІЛЬМ „ПЕРШАЯ КОННАЯ“

Для ўдзелу ў кінофестывалі абароннага фільма, які праводзіць менскі Дом Чырвонай Арміі імені Варашылава, у Менск прыязджалі рэжысёр фільма «Мы з Кранштата» — ордэнаносец Е. Л. Дзіган і выканаўца галоўнай ролі гэтага фільма — артыстка Р. Д. Есіпава.

У гутарцы тав. Дзіган, заявіў:

— Зараз я працую над фільмам «Першая конная». Гэты фільм пакажа вядомы прарыў першай коннай польскага фронта пад Жытомірам і рэйд па тылах белапалякаў. Значнае месца ў фільме займае паказ работы па кіраўніцтву дзеяннямі першай коннай таварыша Сталіна. У ордэнаноснай студыі «Мосфільм» разгорнуты падрыхтоўчыя работы. Здымкі пачнуцца ў красавіку на месцах сапраўдных падзей.

У заключэнне т. Дзіган адзначыў бурны рост сталіцы ордэнаноснай БССР. Ён у Менску не быў 8 год, а за гэты час сталіца стала непазнавальнай.

Л. САШЫН.

ПАРТЫЙНАЕ ЖЫЦЦЁ

СХОДЫ ПЯРВІЧНЫХ ПАРТАРГАНІЗАЦЫЙ АБМЯРКОЎВАЮЦЬ ТЭЗІСЫ ДАКЛАДАЎ тт. МОЛАТАВА і ЖДАНАВА НА XVIII З'ЕЗДЗЕ ПАРТЫІ

НА СХОДЗЕ АРМЕЙСКІХ БОЛЬШЭВІКОЎ

У Н-скай часці БАВА з велізарным натхненнем і актыўнасцю партыйная арганізацыя абмяркоўвала тэзісы дакладаў таварышоў Молатава і Жданава. Даклад аб развіцці народнай гаспадаркі СССР у трэцяй пяцігодцы зрабіў тав. Сіманоўскі.

У сваёй прамове дакладчык паказаў, які велізарны гістарычны шлях прайшла наша краіна за годы сталінскіх пяцігодак пад мудрым кіраўніцтвам большэвіцкай партыі. Совецкая многанацыянальная сям'я народаў пад сонцам Сталінскай Канстытуцыі жыве шчаслівым, заможным жыццём.

У спрэчках па гэтаму пытанню выступіла адзінаццаць комуністаў.

Адказны сакратар комсамола тав. Кліменка гаворыць, што ў сувязі з паспяховым выкананнем двух сталінскіх пяцігодак карэнным чынам змянілася аблічча нашай краіны. У армію зараз ідуць ударнікі вытворчасці, стаханаўцы, ордэнаносцы. Усё падраздзяленне тав. Смірнова састаіць з байцоў з сярэдняй і вышэйшай адукацыяй.

Цікавы прыклад расказаў тав. Чуркін. Камандзіру ўзвода тав. Шманцыру былы малодшы командзір узвода тав. Верзаў прыслаў пасля дэмабілізацыі пісьмо, у якім піша, што жонка з дзіцём не паспела скарыстаць хлеб, які ён зарабіў яшчэ перад уходам у армію. Такое жыццё ў вёсцы стала магчыма толькі дзякуючы нястомным клопатам партыі Леніна—Сталіна аб матэрыяльным і культурным становішчы калгаснікаў.

Баец комсорг тав. Крыгін абавязаўся паставіць работу сярод комсамольцаў падраздзялення такім чынам, каб зімнія стрэльбы ўсё падраздзяленне праводзіла на выдатна.

З такой-жа актыўнасцю і энтузіязмам прайшло абмеркаванне тэзісаў даклада таварыша Жданава.

Тав. Хромаў поўнасцю адабрае тэзісы. На фактах сваёй партарганізацыі ён паказвае, як у момант чысткі партыі ворагі народа выключалі чэсных комуністаў, матывуючы гэта іх «пасіўнасцю».

Комуніст тав. Маскоўкін уносіць два дадаткі: скараціць у армейскіх умовах тэрмін кандыдацкага стажа з аднаго года да шасці месяцаў, дазволіць ствараць партарганізацыі там, дзе ёсць 10 членаў партыі.

Комуніст тав. Мароз прапануе ўнесці дадатак у статут, каб член партыі рэгулярна вывучаў «Кароткі курс гісторыі ВКП(б)».

Комуніст тав. Матвееў, цалкам адабраючы тэзісы, асабліва вітае адмену катэгорый пры ўступленні ў партыю.

У аднагалосна прынятых рэзалюцыях па тэзісах дакладаў таварышоў Молатава і Жданава сход з гордасцю адзначыў велізарную кіруючую і творчую ролю большэвіцкай партыі і асабіста таварыша Сталіна ў справе выканання першых двух сталінскіх пяцігодак і пабудовы магутнага бяскласавага соцыялістычнага грамадства.

П. СЛЕСАРАЎ.

У ПАРТКАБІНЕЦЕ ПАЛІТАДДЗЕЛА ГОМЕЛЬСКАГА АДДЗЯЛЕННЯ ЗАХОДНЯЙ ЧЫГУНКІ. НА ЗДЫМКУ: агітатары чыгуначнага вузла слухаюць інструктыўны даклад аб тэзісах даклада тав. В. Молатава на XVIII з'ездзе ВКП(б).
Фото Шаевіча (Фотахроніка БЕЛТА).

АБМЕРКАВАННЕ ТЭЗІСАЎ У СЕЛЬСКАЙ ПАРТАРГАНІЗАЦЫІ

СТАРЫЯ ДАРОГІ. Пасля зачыткі тэзісаў даклада таварыша Молатава аб трэцім пяцігадовым плане развіцця народнай гаспадаркі СССР комуністы пярвічнай партарганізацыі Новадарожскага сельсовета прыступілі да ўсебаковага іх абмеркавання. Па-дзелавому, на высокім палітычным узроўні праходзіла абмеркаванне дакумента гістарычнай важнасці. Комуністы ў сваіх выступленнях адзначалі грандыёзныя поспехі нашай краіны, дасягнутыя за годы двух сталінскіх пяцігодак.

— За годы сталінскіх пяцігодак, — гаворыць парторг тав. Чорны, — у нашай краіне адбыліся велізарныя змены. Непазнавальным стаў і наш раённы цэнтр—Старыя Дарогі. Пабудавана новая больніца, ёсць сярэдняя і няпоўная сярэдняя школы, створан рад новых прадпрыемстваў.

Тав. Чорны ўносіць да тэзісаў свае прапановы:—У нас, — гаворыць ён, — некаторыя калгасы знаходзяцца ад цэнтра сельсовета на адлегласці 8—10 кілометраў. Я прапаную, каб у трэцім пяцігадовым плане была прадугледжана тэлефанізацыя ўсіх калгасаў.

Кандыдат партыі тав. Епіхаў узняў пытанне аб расшырэнні вытворчасці па вырабу цэглы. — У раёне, — сказаў ён,—ёсць толькі адзін невялікі цагельны завод. Я лічу неабходным унесці дапаўненне да тэзісаў аб павелічэнні вытворчасці цэглы.

Партыйны сход актыўна абмеркаваў тэзісы даклада таварыша Жданава. Выступіўшы кандыдат партыі тав. Бялькевіч адзначыў велізарнае значэнне для нашай партыі намячаемых змяненняў у статуце ВКП(б).

Член партыі тав. Матылевіч звярнуў увагу комуністаў на неабходнасць вывучэння гісторыі ВКП(б) і старанную падрыхтоўку партыйных сходаў. Ён унёс дадатак да тэзісаў таварыша Жданава, каб рэкамендацыя райкома комсамола для паступаючага ў партыю прыраўнівалася да рэкамендацыі аднаго члена ВКП(б).

Партыйны сход з вялікім задавальненнем адобрыў тэзісы дакладаў таварышоў Молатава і Жданава на XVIII з'ездзе ВКП(б). Сход абавязаў членаў і кандыдатаў партыі шырока растлумачваць тэзісы сярод комсамольцаў, калгаснікаў і сельскай інтэлігенцыі.

Т. МАКАРЭНКА.

Узмацніць партыйны кантроль

КРЫЧАЎ. Комуністы цэментнага завода па-дзелавому абмеркавалі тэзісы дакладаў таварышоў Молатава і Жданава на XVIII з'ездзе ВКП(б). Выступіўшыя на сходзе 11 таварышаў абмеркаванне гэтых дакументаў увязвалі з канкрэтнымі задачамі завода.

— У тэзісах даклада таварыша Жданава,—гаворыць комуніст т. Прохараў,— правільна ўказана, што партыйныя арганізацыі павінны кантраліраваць работу адміністрацыі. У нас на заводзе ёсць нямала гаспадарчых непаладкаў. Напрыклад, за мінулы год дырэктарам зацверджана 3.520 рублёў на незаконныя камандыроўкі, аб чым да апошняга часу не было даведзена да ведама парткома. З увядзеннем кантролю партыйнай арганізацыі такой безгаспадарчасці на вытворчасці дапускацца не будзе.

Партыйны сход у прынятай рэзалюцыі аднадушна адобрыў тэзісы дакладаў таварышоў Молатава і Жданава і абавязаўся мабілізаваць увесь калектыў рабочых на поўнае выкананне і перавыкананне вытворчага плана да дня адкрыцця XVIII з'езда ВКП(б).

А. ЕРМАЛАЕЎ.

ДЗЕЛАВЫЯ ВЫСТУПЛЕННІ

ШКЛОЎ, 13 лютага. (Ад кар. «Звязды»). У пярвічных партыйных арганізацыях раёна закончыліся сходы па абмеркаванню тэзісаў дакладаў таварышоў Молатава і Жданава на XVIII з'ездзе ВКП(б) і выбараў дэлегатаў на раённую партыйную канферэнцыю.

Сходы ва ўсіх партыйных арганізацыях прайшлі на высокім ідэйным узроўні, пры вялікай палітычнай актыўнасці комуністаў.

Аднадушна адабраючы тэзісы дакладаў таварышоў Молатава і Жданава, комуністы гаварылі аб гіганцкім плане соцыялістычнага будаўніцтва ў трэцяй пяцігодцы. На партыйным сходзе Шклоўскай МТС тт. Варэнік і Гордан падкрэслілі велізарную ролю МТС у выкананні плана трэцяй пяцігодкі па павышэнню ўраджайнасці калгасных палёў. Комуністы ўнеслі многа каштоўных прапаноў па палепшанню работы сваіх прадпрыемстваў. Комуніст тав. Дараўскі лічыць неабходным у трэцяй пяцігодцы расшырыць будаўніцтва млыноў у сельскіх мясцовасцях.

Абмяркоўваючы тэзісы даклада таварыша Жданава аб змяненнях у статуце ВКП(б), на партыйным сходзе папяровай фабрыкі «Спартак», комуніст тав. Грызель прапанаваў не ўносіць у статут ВКП(б) пункт, дзе сказана, што моладзь да 20 год уступае ў партыю выключна праз ВЛКСМ.

— Палітычны і культурны ўзровень нашай моладзі, — гаворыць тав. Грызель, — за апошнія гады вельмі ўзрос. Наша партыя і ўрад давяраюць 19-гадовым юнакам са зброяй у руках абараняць сваю соцыялістычную радзіму. І таму няма ніякай неабходнасці, каб моладзь да 20 год уступала ў партыю выключна праз ВЛКСМ.

С. КАЗНАЧЭЕЎ.

ДАДАТКІ КОМУНІСТАЎ

ДЗЯРЖЫНСК. З вялікай палітычнай актыўнасцю прайшлі закрытыя партыйныя сходы ў пярвічных партыйных арганізацыях па абмеркаванню тэзісаў дакладаў таварышоў Молатава і Жданава на XVIII з'ездзе ВКП(б).

Выступаўшыя на сходах комуністы расказвалі аб велізарных дасягненнях, якіх за гады дзвюх сталінскіх пяцігодак у нашай краіне. На партыйным сходзе партарганізацыі Фаніпальскага сельсовета выступілі ўсе [illegible] комуністы. [illegible] тэзісаў [illegible] пытанне [illegible] плане [illegible] саў і [illegible] на тэлефанізацыю [illegible].

Выступіўшы на сходзе комуніст тав. Давідовіч [illegible] палітычнае [illegible] Горкі». [illegible] кладаў [illegible] ва калгаснікі [illegible] крэтныя абавязацельствы дабіцца ў гэтым годзе рэкордных ураджаяў.

На сходзе пярвічнай партыйнай арганізацыі Путчынскай МТС выступілі комуністы партарганізацыі. Тав. Шупілаў унёс прапанову аб павелічэнні выпуску запасных частак для рамонту трактараў і іншых сельскагаспадарчых машын. Да тэзісаў даклада таварыша Жданава на сходзе ўнесен дадатак, каб стаж для парторгаў замест аднаго года быў 6-месячны.

КАЛМАНОВІЧ.

Соцыялістычнае спаборніцтва імені XVIII з'езда ВКП(б)

ЗА ПРАВА ВЕСЦІ ПОЕЗД ІМЕНІ XVIII З'ЕЗДА ВКП(б)

У Мінскім паравозным дэпо арганізавана калона паравозаў імені XVIII з'езда ВКП(б). У калону ўключаны 4 машыністы тт. Карташ, Сараў, Вавула, Растаргуеў, Цацулёўскі і інш.

Знатны машыніст тав. Бегановіч абавязаўся на паравозе «СО» з тэндэрам-кандэнсатарам вадзіць цяжкавагавыя паязды звыш устаноўленай тэхнічнай скорасці на 15—20 кілометраў у гадзіну, працаваць на паравозе без рамонту [illegible] месяца, эканоміць 7 проц. паліва.

За першыя дні лютага машыніст т. Баранчык эканоміў 2.060 кілаграмаў, машыніст Вавула — 668 кілаграмаў, Крайко—853 кілаграмы паліва і г. д.

Сярод машыністаў дэпо разгарнулася соцыялістычнае спаборніцтва за права весці поезд з дэлегатамі на XVIII з'езд большэвіцкай партыі.

20 СКРЭПЕРАЎ К ДНЮ АДКРЫЦЦЯ З'ЕЗДА

Першыя дні соцыялістычнага спаборніцтва імені XVIII з'езда ВКП(б) на мінскім станкабудаўнічым заводзе імені Варашылава паказалі, што абавязацельствы, узятыя к з'езду, паспяхова перавыконваюцца.

[illegible] вытворчую праграму завод выканаў па ўсіх паказчыках на 106 працэнтаў. План па зборцы 40-міліметровых [illegible] станкоў выкананы [illegible] 5 станкоў.

З 28 студзеня на прадпрыемстве ўведзены новыя нормы. Многія стаханаўцы [illegible] і паказваюць узоры высокай прадукцыйнасці.

У [illegible] майстра такарнага цэха тав. Харкава ўсе рабочыя перавыконваюць новыя нормы. За першую дэкаду лютага токар тав. Абрамовіч у сярэднім дае 175—200 працэнтаў задання, стругальшчык тав. Руманаў—200—220 працэнтаў, расточнік тав. Васілеўскі — 140 працэнтаў і інш.

Калектыў [illegible] тав. Харкаса [illegible] соцыялістычнымі адносінамі да працы.

Ва ўсіх цэхах завода ідзе інтэнсіўная работа па выкананню спецыяльнага ўрадавага задання па выпуску 20 скрэпераў, прызначаных для тарфяной прамысловасці БССР. [illegible]

Калектыў завода абавязаўся датэрмінова выканаць заказ на выпуск скрэпераў к дню адкрыцця XVIII з'езда ВКП(б).

ВЫКОНВАЮЦЬ АБАВЯЗАЦЕЛЬСТВЫ

ГОМЕЛЬ. (Кар. «Звязды»). Вытворчыя падарункі рыхтуюць XVIII з'езду партыі рабочыя, служачыя, інжынерна-тэхнічныя работнікі Гомельскага суднарамонтнага завода. Рабочы калектыў [illegible] з'езда [illegible].

[illegible] з рамонту 14 барж. Заканчваецца рамонт параходаў «Арктыка», «Валдайскі», «Пушкін» і інш.

Узоры стаханаўскай работы паказвае рамонтная брыгада тав. Шыліна, якая выконвае норму на 200—250 проц. [illegible] тт. Шыратовіч, Рубан і інш. [illegible]

[illegible]

КРЫЧАЎ. З кожным днём расце [illegible] стаханаўцаў Крычаўскага цэментнага завода. [illegible]

Ю. СНЫТКО.

ЖЫТКАВІЧЫ. Стаханаўская брыгада лесарубаў Жыткавіцкага лесазагатоўчага ўчастка (брыгадзір т. Ф. І. Краўчэня) штодзённа загатаўлівае па 106 кубаметраў фанернай альхі — 440 працэнтаў нормы. Брыгада абавязалася да 10 сакавіка загатовіць звыш плана 130 кубаметраў драўніны.

Значных поспехаў у рабоце дабіліся лесарубы [illegible] лесаўчастка [illegible].

В. МУРАШКА.

МАГІЛЁЎ. (Кар. «Звязды»). Стаханаўцы і камандзіры вытворчасці [illegible] фабрыкі імені Валадарскага выконваюць абавязацельствы, узятыя к XVIII з'езду партыі. [illegible]

ЗЛЁТ СТАХАНАЎЦАЎ ПРАМЫСЛОВАСЦІ І КААПЕРАЦЫІ

ГОМЕЛЬ. (Кар. «Звязды»). 11 лютага ў тэатры імені Леніна адбыўся агульнагарадскі злёт стаханаўцаў прамысловасці і промкааперацыі, прысвечаны падрыхтоўцы да XVIII з'езда ВКП(б). [illegible] горада Віцебска і абавязаліся даць краіне ў першым квартале прадукцыі звыш плана на 4.320 тысяч рублёў, прадметаў шырспажыву — на 250 тысяч рублёў.

Пад бурныя, доўга не змаўкаючыя апладысменты прынята прывітальнае пісьмо правадыру народаў таварышу Сталіну.

ПРЫСЯГА

Всевалад ВІШНЕЎСКІ

У адпаведнасці са Сталінскай Канстытуцыяй, у адпаведнасці з артыкуламі аб усеагульным вайсковым абавязку, апублікаваны Указы Прэзідыума Вярхоўнага Совета СССР аб тэксце ваеннай прысягі. Прысяга цяпер прымае характар індывідуальнай клятвы. Кожны воін Чырвонай Арміі і Чырвонага Флота рыхтуецца да гэтага свяшчэннага акта, глыбока асмысліваючы сутнасць вайсковай службы, баявыя рэволюцыйныя традыцыі Рабоча-Сялянскай Чырвонай Арміі і Ваенна-Марскога Флота.

Чым была прысяга ў старой царскай арміі? У якіх умовах прыходзілася яе прымаць? Навабранцаў пасля п'янай асенняй гульбы з воем, воплямі і прычытаннямі праважалі ў павет да вайсковага начальніка. Тут у брудных памяшканнях людзі збіваліся па 20—30 чалавек у адну каморку, валяліся ўпавалку, чакаючы «забрэюць іх ці не забрэюць». Праходзіў даволі павярхоўны медыцынскі агляд. Тут-жа некаторыя багатыя людзі за хабары ўстрайвалі сваім сынкам асвабаненне ад службы. Пасля таго, як аб'яўлялі спіскі прынятых, навабранцаў прыводзілі да прысягі. Маладыя вясковыя хлопцы, у большасці непісьменныя, зганяліся ў двор. Не разумеючы, для чаго іх сагналі гуртам, яны распытвалі старых служылых, якія ў адказ толькі басілі: «Вось вам пакажуць кузькіну маці».

Выхаду начальства і духавенства чакалі гадзінамі... Начальства з'яўлялася. Прывычнымі казёнными словамі вайсковы начальнік аб'яўляў нагоўпу: «Што ёсць прысяга?.. Прысяга ёсць клятва перад госпадам богам і святым яго крыжам і евангеліем служыць верай і праўдай гасудару імператару і яго наследніку прэстола...» Добрую палавіну гэтых слоў навабранцы не разумелі ці разумелі імяна.

Потым, пасля многамесячнай жорсткай зубабойнай казарменнай практыкі, навабранцы горка пасцігалі, што ёсць царская служба і што ёсць насільственная прысяга цару. Нямнога «абламаўшы» навабранцаў, царскія ўлады прыводзілі іх да прысягі паўторна. Зноў паўтаралася царкоўная працэдура. Навабранец так і не разумеў яе значэння, бо яму не растлумачвалі нічога, бо ад яго хацелі толькі тупога павінавення начальству, ператваралі яго ў гарматнае мяса і гналі на ўбой у інтарэсах памешчыкаў і капіталістаў.

Такую-ж палітыку праводзіў буржуазны часовы ўрад.

Вялікая Кастрычніцкая соцыялістычная рэволюцыя назаўсёды знішчыла буржуазна-памешчыцкі лад і разам з ім назаўсёды знішчыла старую антынародную насільственную прысягу.

Совецкі народ стварыў сваю ўласную, кроўна народную Рабоча-Сялянскую Чырвоную Армію.

Дух, сутнасць новай соцыялістычнай вайсковай прысягі былі народжаны ў зіму 1917—18 гг. На провадах першых эшалонаў соцыялістычнай арміі 14 (1 студзеня) 1918 года Уладзімір Ільіч Ленін сказаў першым добраахвотнікам нашай арміі:

«Таварышы, я вітаю ў вашай асобе рашымасць рускага пролетарыята змагацца за таржаство рускай рэволюцыі, за таржаство вялікіх яе лозунгаў не толькі ў нашай зямлі, але і сярод народаў усяго свету... Нам трэба паказаць, што мы — сіла, здольная перамагчы ўсе прэграды на шляху сусветнай рэволюцыі. Няхай таварышы, якія адпраўляюцца ў акопы, падтрымаюць слабых, ушвярдзяць хістаючыхся і натхняць сваім асабістым прыкладам усіх стаміўшыхся».

Побач з Леніным, плячом у плячо, ішоў яго верны саратнік Сталін.

У навальнічныя годы грамадзянскай вайны к Леніну і Сталіну выходзіліся ўсе ніці абароны рэспублікі. Ленін, узначальваючы вышэйшы ваенны орган — Совет Абароны, займаўся ўсімі пытаннямі арганізацыі ўзброеных сіл краіны. Ён асабіста разглядаў планы ваенных аперацый. Бліжэйшым памочнікам і даралцай Леніна ў справе стварэння і ўмацавання Чырвонай Арміі, як і ва ўсіх іншых пытаннях, быў таварыш Сталін. Па даручэнню ЦК партыі і асабіста Леніна на ўсе труднейшыя і небяспечнейшыя ўчасткі грамадзянскай вайны нязменна накіроўваўся таварыш Сталін. І ён цвёрдай рукой арганізоўваў перамогі Чырвонай Арміі.

Сталін быў на рашаючых участках у самыя найцяжэйшыя дні ўзброенай барацьбы. У 1918 годзе ён узняў украінскі народ на свяшчэнную айчынную вайну супроць нямецкіх захватчыкаў. У тыя дні, адказваючы на прызыў Сталіна, многія тысячы добраахвотнікаў уступалі ў рады Чырвонай Арміі і прымалі прысягу на вернасць сваёй соцыялістычнай радзіме.

Вось як біліся такія людзі ў горадзе Нікалаеве — у слаўным рабочым прыморскім цэнтры нашага поўдня.

Немцаў здраднічка ўпусціў на нашу тэрыторыю Троцкі і яго прыспешнікі. Немцы рваліся да Нікалаева, каб захваціць багацейшыя суднабудаўнічыя заводы і рад будаваўшыхся ваенных караблёў. Здраднікі, арудваўшыя ў тылу, знялі замкі з крэпасных гармат фартоў Очакова. У ноч на 17 сакавіка 1918 года здраднікі паказалі немцам шлях у горад, у абход з тылу. Насельніцтва Нікалаева садрогнулася. Здавалася, што бітва позна ўжо. Але прыняўшыя прысягу байцы былі гатовы ісці на ўсё. Салдаты імперыялістычнай вайны патрабавалі зброю: «рускія салдаты яшчэ могуць даказаць немцам, што наш народ умее сражацца». Грамадзяне горада Нікалаева кінуліся на ўступіўшыя ў горад нямецкія часці, кінуліся амаль з голымі рукамі на цэлую пяхотную брыгаду, артылерыйскі дывізіён (некалькі 6-гарматных батарэй), два бронепаязды і некалькі кулямётных аўтамашын. Немцы пачалі бамбіць горад з паветра, запалілі яго. Верныя прысязе байцы прадаўжалі біцца ў кальцы падышоўшых нямецкіх рэзерваў. Бітва ішла суткі за суткамі. Добраахвотнікі, чырвонаармейцы і маракі не ўступалі. Немцы спальвалі дом за домам, расстрэльвалі ўсіх сустрэчных, не разбіраючы ні пола ні ўзросту. Ля завода «Эльворти» немцы білі па апошняй групе чырвоных байцоў. У многіх ужо тлела адзенне, абутак, але яны прадаўжалі адстрэльвацца. Чырвонаармейская пазіцыя была непрыступная, героі трымаліся больш трох сутак. Па выстралах можна было пазнаць, што на пазіцыі астаўся ўжо толькі адзін чалавек. Ён прадаўжаў біцца, пазбаўлены харчу, вады... Ён не здаўся — гэты баец-большэвік!.

Немцы думалі, што яны захвацілі Нікалаеў. Яны ўвялі катаржны рэжым. Але ці пакарылася Украіна? Ці пакарыўся Нікалаеў? Не, ніколі! Барацьба разгортвалася. У немцаў было тут ужо да 20 тысяч штыкоў. Але ці можна было спыніць народ! Сталін узнімаў усю Украіну. Упорна наступаў Шчорс. І немцы былі разбіты, разгромлены на-галаву. Нямецкі гарнізон горада Нікалаева капітуліраваў.

Тысячы, сотні тысяч, мільёны прыкладаў святога самазабвеннага выканання вайсковага доўгу, выканання вайсковай прысягі паказалі нашы байцы, камандзіры, камісары. Прыклады гэтыя былі і індывідуальныя і калектыўныя. Помнячы аб прысязе, з няўгасным полымем у грудзях, кідаліся на праціўніка цэлыя палкі і дывізіі. Вось адна з спраў слаўнай 4-й кавалерыйскай дывізіі.

Яна складалася пад Царыцыным ва ўмовах няспынных удараў. З фронта націскалі нямецкія наймітьі — банды генерала Краснова, з тыла ўсяляк шкодзіў Іуда-Троцкі. Яго спадручныя пазбавілі дывізію снабжэння, фуражу, папаўнення. Але дывізія існавала. Яна білася, верная свайму народу, сваёй совецкай радзіме.

Стрымліваючы праціўніка з фронта і флангаў, дывізія выдзеліла два палкі для смялейшага рэйду. Гэтыя два палкі павёў тагочасны начальнік штаба дывізіі тав. С. М. Будзённы. Два палкі прарываюцца ў тыл белых. Налётам вырублены першыя белыя эскадроны, узяты абозы. З гэтымі абозамі коннікі рухаюцца далей. У белых ствараецца ўражанне, што прарваўшыхся вельмі многа. Гэта ўражанне ствараецца з-за цэлай «кішкі» захвачаных абозаў. Коннікі рухаюцца, не спыняючыся, вызваляючы масу палонных, папаўшых да белых з-за здрады прадажнікаў. Канвой быў вырублен. Коннікі вярнулі палонным вінтоўкі, кулямёты, некалькі гармат і броневаўтамабіляў, якія белыя валаклі на быках. Вызваленым падана каманда «разабрацца па ротах!..» І васкрэсшая баявая часць разам з коннікамі ўдарае ў тыл пяці белым кавалерыйскім палкам. Вырублен белы штаб, белая конніца змята... Яна бяжыць на чырвоныя акопы, дзе яе сустракае царыцынская пяхота. Чатыры чырвоных бронепаязды цярзаюць астаткі бягучых белых. Два нашых конных палкі прадаўжаюць справу, ідуць на Калач, на Ляпічава, прарываюцца скрозь дротавыя загароды, як снег на галаву, абрушваюцца на корпус генерала Талкушкіна, захватваюць белыя батарэі, громяць корпус...

Усяго за гэты рэйд коннікі 4-й кавалерыйскай дывізіі знішчылі да 23 палкоў праціўніка. Было ўзята 25.000 палонных, 72 гарматы, 3.000 падвод. І гэта толькі адна са спраў 4-й кавалерыйскай дывізіі. Вось так паказвалі мужнасць, уменне і вернасць прысязе.

Час ішоў. У арміі ўжо служылі людзі новага пакалення, байцы сталінскай эпохі. Вось справы чырвонаармейцаў і пагранічнікаў, яўляючыя прыклад вернасці прысязе.

Чыё сэрца астанецца спакойным пры апісанні подвіга чырвонаармейца тав. Сінчукова? У адным з пагранічных баёў у Сярэдняй Азіі ён быў цяжка ранен двума кулямі. Таварышы хацелі яго падабраць. Праціўнік вёў моцны агонь. Сінчукоў сказаў: «Пакіньце мяне, вам толькі магу перашкодзіць... Няхай усе ведаюць, як паміраюць комуністы». Ён астаўся адзін, адстрэльваючыся ад басмачоў... Праз дзень удалося адбіць цела героя. Вакол яго на дыстанцыі ад ста да дваццаці крокаў валяліся 29 забітых басмачоў.

Новыя і новыя кантынгенты прыходзілі ў Чырвоную Армію і ад старшых сваіх таварышаў пераймалі свядома, прадумана, глыбока ўсе лепшыя традыцыі нашай арміі. Хасанская бітва паказала бліскучую вывучку, вернасць, стойкасць і мужнасць байцоў маладога пакалення. Яны трымаліся пад агнём, не ўходзілі са строю, будучы ранены, рабілі выпатныя броскі ўперад, пераадалюваючы агнявыя перагароды, балоты, кручы скал. Людзі спаборнічалі ў доблесці. Двойчы ранены кулямётчык Гальянаў адмаўляецца пайсці са строю: «Я нікуды не пайду, я сын радзімы і буду да апошняй кроплі крыві абараняць яе». Танкістордэнаносец Карэнеў агнём і гусеніцамі сакрушаў японцаў на кожным кроку. Але вось танк падбіт. Японцы падпаўзаюць ужо да машыны. Карэневу загадваюць пакінуць танк. Ён халоднакроўна адказвае: «Я да таго часу не пакіну машыну, пакуль не зрасходую ўсе боезапасы».

23 лютага, у дзень XXI гадавіны Рабоча-Сялянскай Чырвонай Арміі, слаўныя воіны СССР прымуць прысягу. Людзі будуць прысягаць індывідуальна, глыбока асмысліваючы значэнне гэтага вялікага акта.

Прысяга падыме на новы, яшчэ больш высокі ўзровень магутнасць нашых узброеных сіл. Прысяга абавяжа быць больш строгімі і патрабавальнымі да сябе і другіх. Прысяга абавяжа яшчэ вышэй узнімаць маральныя якасці нашай арміі і ваеннага флота.

Вернасць прысязе, вернасць народу — вось што павінна вызначаць кожнаму воіну вялікага Совецкага Саюза яго шляхі, яго справы. Пайсці супроць прысягі, прэступіць яе — значыць зрабіць самы нізкі, самы подлы, самы чорны ўчынак. За такое падзенне, за парушэнне клятвы да будзе парушальніку ўсеагульная нянавісць, прэзрэнне і суровая кара.

Уся армія і ўвесь ваенны флот рыхтуюцца да ўрачыстага акта прыняцця прысягі. Няхай ажыве ўся гісторыя нашага народа. Няхай кожны баец прачытае, вывучыць вялікія гістарычныя справы, бітвы і перамогі свайго роднага народа, народа, які зараз указвае шлях усяму чалавецтву.

ЭДУАРД ЛЮДВІГАВІЧ САМУЙЛЁНАК

БІЯГРАФІЧНАЯ ДАВЕДКА

Эдуард Людвігавіч Самуйлёнак нарадзіўся ў 1907 годзе ў г. Петраградзе ў сям'і чорнарабочага. Бацька яго паходзіў з вёскі Бандзелі, Дрысенскага раёна (БССР). Заработак бацькі быў мізэрны, і сям'я жыла бедна. Маленькім хлопчыкам Эдуард павінен быў дапамагаць бацьку.

У 1918 годзе сям'я Самуйлёнка вярнулася ў вёску Бандзелі. Але на маленькай аднаасобнай гаспадарцы пражыць было цяжка. Бацька з Эдуардам хадзілі на пабочныя заработкі — пільшчыкамі, лесарубамі.

Вельмі рана ў Эдуарда праявілася вялікая цяга да кніг. Не маючы магчымасці вучыцца ў школе, ён папаўняў свае веды сістэматычным чытаннем розных кніг.

1924 год. У суседнім з вёскай Бандзелі мястэчку Росіца арганізавалася камсамольская ячэйка. Эдуард быў не першым членам і разам з таварышамі аказваў вялікую дапамогу пагранічнікам у барацьбе з кантрабандыстамі і шпіёнамі.

Багатыя ўражанні пагранічнага жыцця, класавая барацьба на вёсцы, работа ў камсамоле далі яму невычарпальны матэрыял для літаратурнай работы. Ён пачынае пісаць.

Восень 1928 года. У полацкай акруговай газеце «Чырвоная Полаччына» друкуецца першая невялікая паэма Самуйлёнка — «Алесь». Праз год Эдуард прызываецца ў рады Чырвонай Арміі. Тут ён працягвае сваю літаратурную работу — друкуе апавяданні ў газеце «Чырвоная Армія». У 1930 годзе, скончыўшы службу ў радах Чырвонай Арміі, Самуйлёнак паступае на работу ў рэдакцыю полацкай акруговай газеты, дзе працуе да 1934 года. У гэты час ён напісаў [illegible] «Тэорыя Календбрун» і іншыя творы.

1934 год. Самуйлёнак поўнасцю аддаецца літаратурнай дзейнасці і пераязджае ў Менск. У гэты час ён піша зборнік апавяданняў «Пункт аноры», а пасля паездкі ў Грузію піша вялікі раман «Будучыня». Працуючы над раманам, ён адначасова піша п'есу «Сяржант Дроб» і зборнік апавяданняў «Дачка эскадрона». Закончыўшы першую кнігу рамана «Будучыня», ён піша п'есу «Пагібель воўка». Гэта быў яго апошні твор.

Совецкі ўрад высока ацаніў работу Эдуарда Самуйлёнка і ўзнагародзіў яго ордэнам Працоўнага Чырвонага Сцяга.

Нечаканая смерць абарвала прыгожае і поўнае творчай энергіі жыццё Эдуарда Людвігавіча Самуйлёнка. 12 лютага 1939 года, у 13 гадзін 35 мінут, перастала біцца сэрца таленавітага пісьменніка.

ЯНКА КУПАЛА

ПАМЯЦІ Эдуарда Самуйлёнка

Дружа мой, сокале ясны, крылаты,
Крыллі навекі апалі твае, —
Хто ж не прыдзеш на нашыя святы,
Голас твой песень для нас не спяе.

Слёзамі дожджык пальецца на грудзі,
Насып-магілку абсыпе расой, —
Слёзы высушыць сонейка будзе,
Сонейка будзе заўсёды з табой.

Восенню кветкі завянуць у полі, —
Кветцы, засохлай, ізноў не цвісці,
Думы твае не завянуць ніколі, —
Думы аб нашым прыгожым жыцці.

Менск,
12 лютага.

ЦЯЖКАЯ УТРАТА

Пачуццё горычы і болю выклікае бясчасная смерць аднаго з таленавіцейшых беларускіх пісьменнікаў. Не стала Эдуарда Самуйлёнка. Калі ўспамінаеш яго, яго вобраз паўстае перад табою, як жывы: — крэпкі, тэмпераментны, вясёлы, жвавы, поўны сіл і энергіі, жыццерадасны, то трудна паверыць і пагадзіцца з думкай, што бязлітасная і недарэчная смерць скасіла гэтага чалавека.

У асобе Самуйлёнка беларуская мастацкая літаратура панесла цяжкую ўтрату [illegible]

Вечная памяць табе, дарагі пісьменнік і таварыш.

Твая спадчына, як драгацэнны самародак, увойдзе ў залаты фонд совецкай беларускай літаратуры.

ЯКУБ КОЛАС.

Цела пісьменніка Эдуарда Самуйлёнка ў труне. Фото І. Другуля.

БЫВАЙ, НАШ БЛІЗКІ, ДАРАГІ ТАВАРЫШ!

Цяжкую ўтрату панесла совецкая літаратура. У росквіце творчых сіл, зломлены цяжкай хваробай, памёр таленавіты пісьменнік БССР ордэнаносец Эдуард Людвігавіч Самуйлёнак.

Прышоўшы юнаком у беларускую совецкую літаратуру, Эдуард аддаў ёй усё сваё кароткае жыццё. Чалавек вялікага таленту і выключнай працаздольнасці, ён здолеў у параўнаўча кароткі час абагаціць беларускую совецкую літаратуру творамі, якія горача палюбіў наш чытач, якія сталі славай і гордасцю нашай літаратуры.

Горача любячы нашу радзіму, верны сын яе, выхаваны і выведзены на дарогу творца-мастака комсамолам, большэвіцкай партыяй, Эдуард Самуйлёнак усе свае сілы і здольнасці аддаў на карысць совецкага народа, на карысць вялікай справы Леніна—Сталіна.

Скаваны цяжкай хваробай, Эдуард ні на мінуту не спыняў творчай работы. Яго працаздольнасць, безупынная прага творчасці — прыклад самаадданага служэння мастацтву. За невялікі час, будучы ўжо хворым, Эдуард напісаў выдатны раман «Будучыня» і п'есу «Пагібель воўка». Ён першым у беларускай літаратуры напісаў твор аб брацкім грузінскім народзе, увасабляючы дружбу народаў нашай радзімы. У рамане «Будучыня» пісьменнік з выключнай мастацкай яркасцю і праўдзівасцю паказаў барацьбу брацкага нам грузінскага народа супроць здраднікаў-меншавікоў. Ён паказаў ролю вялікага Сталіна ў барацьбе за перамогу соцыялістычнай рэволюцыі.

П'еса «Пагібель воўка», якую хутка ўбачыць глядач са сцэны нашых тэатраў, служыць узорам твора большэвіцкага мастацтва.

Прыкаваны да пасцелі, Самуйлёнак пісаў аб гераізме і бясстрашнасці смелых чэсных людзей, аб радасным жыцці. Усе яго творы — аповесць «Тэорыя Календбрун», кнігі апавяданняў, раман «Будучыня», п'еса «Пагібель воўка» — поўны гарачага пачуцця інтэрнацыяналізма.

Сваёй творчасцю Эдуард Самуйлёнак славіў веліч нашай соцыялістычнай рэчаіснасці, гераічны шлях комуністычнай партыі, гераічную барацьбу совецкага народа супроць заклятых ворагаў — подлых здраднікаў, наймітаў фашызма.

Совецкі ўрад высока ацаніў заслугі пісьменніка. У ліку лепшых майстраў мастацкага слова Саюза ССР Эдуард Самуйлёнак узнагароджан ордэнам Працоўнага Чырвонага Сцяга.

Да самай апошняй мінуты свайго жыцця хворы Эдуард мужна супраціўляўся смерці. Ён любіў жыццё, імкнуўся зрабіць як мага больш, лепш, марыў напісаць яшчэ многа твораў пра наша сонечнае сёння, аб велічы сталінскай эпохі. Ён быў поўны смелых творчых замыслаў. Ён натхнёна гаварыў аб новых творах, якія пакажуць ва ўсёй гераічнай велічы справы комуністычнай партыі і вялікага правадыра народаў таварыша Сталіна.

Вось чаму так цяжка адчуваць вялікую ўтрату, якую панесла наша совецкая літаратура.

Бывай, Эдуард. Бывай наш блізкі дарагі таварыш. Твой светлы вобраз, вобраз жыццерадаснага, палкага мастака, крыштальна чэснага сына нашай радзімы, мы захаваем у сваёй памяці, у сваіх сэрцах. Твае творы будуць жыць у совецкай літаратуры, радаваць і натхняць наш народ.

ЯНКА КУПАЛА, ЯКУБ КОЛАС, ЗМІТРОК БЯДУЛЯ, МІХАСЬ ЛЫНЬКОЎ, ПЯТРУСЬ БРОЎКА, ПЯТРО ГЛЕБКА, М. КЛІМКОВІЧ, К. КРАПІВА, І. ГУРСКІ, А. КУЛЯШОЎ, З. АКСЕЛЬРОД, Г. КАМЯНЕЦКІ, І. ШАПАВАЛАЎ, Э. АГНЯЦВЕТ, М. ПАСЛЯДОВІЧ, Р. МУРАШКА, М. ЛІЎШЫЦ, Х. ШЫНКЛЕР, А. РАМАНОВІЧ, А. КУЧАР, М. МОДЭЛЬ, В. ВОЛЬСКІ, У. ФІНКЕЛЬ, А. ЯКІМАВІЧ, А. СТАХОВІЧ, Э. КАГАН, Х. МАЛЬЦІНСКІ, П. ПАНЧЭНКА, С. КАГАН, А. ЖАЎРУК, М. ЛАРЧАНКА, А. УШАКОЎ, В. КРАЎЧАНКА, В. ГЛАЗЫРЫН, Ю. ВІЦЬБІЧ, А. МІРОВІЧ, Я. МАЎР, Г. ШВЕДЗІК, Ю. ДВОРКІНА, А. ЕСАКОЎ, В. КАНДРАЦЕНЯ.

НАРОД НІКОЛІ ЦЯБЕ НЕ ЗАБУДЗЕ

Апусцілася чырвона-чорная заслона нябыцця над маладым пісьменнікам-ордэнаносцам, над Эдуардам Самуйлёнкам. Загінуў вялікі мастацкі талент, поўны парыву да творчасці, поўны энергіі, поўны замілавання да нашай вялікай совецкай радзімы.

«Тэорыя Календбрун», «Будучыня», «Пагібель воўка» — творы, прасякнутыя шчырым паэтычным пафасам, лірыкай, глыбокім прагнозам, гарачым натхненнем. Гэтыя творы стаяць у першым радзе совецкай літаратуры.

Апошні твор, п'есу «Пагібель воўка», Самуйлёнак напісаў у апошнія месяцы жыцця. Ён гарэў творчым запалам, і згарэў. «Часу няма хварэць», — гаварыў ён часта.

Ён дапісваў апошнія абзацы п'есы пры высокай тэмпературы. Слабелі пальцы, з рук выпадала пяро... Ён напружваў апошнія сілы, і скончыў твор «Часу няма хварэць». Ён прапаваў над планам другога тома рамана «Будучыня». Але бязлітасная смерць ужо стаяла над ім. Пакуль пісьменнік канчаткова не зваліўся з ног, ён тварыў...

Найвялікшае шчасце — тварыць для гераічнага совецкага народа. Эдуард Самуйлёнак [illegible]

Калі мы, беларускія пісьменнікі, атрымалі высокую ўзнагароду ад совецкага ўрада, ад партыі, ад народа, наша вялікае шчасце было зацемнена цяжкім занядужаннем Эдуарда Самуйлёнка. Ён не быў разам з намі ў рубінава-зорным Крэмлі. Усе мы, тоячыся адзін ад аднаго, выціралі слёзы. Мы ўжо ведалі, што паратунку для Самуйлёнка няма. Рускія пісьменнікі ведалі пра стан яго здароўя, цікавіліся, пыталіся ў нас. Лепшыя іх пажаданні нам былі тыя, калі ў узаемным віншаванні высокай узнагародай яны жадалі выздараўлення Самуйлёнка.

А дарагі Эдуард у гэты час у марах сваіх бачыў Крэмль, бачыў сівабародага Міхаіла Іванавіча Калініна. Ордэн — вышэйшая ўзнагарода за адданую працу — нібы гарэў, ірдзеўся на яго грудзях. Гарачым сэрцам ён адчуваў гэты ордэн. Ён аддаў да апошняй кроплі ўсё кіпучае жыццё за народ, за партыю Леніна—Сталіна.

У апошнія хвіліны жыцця ён марыў пра чысцюткае сёння і пра комуністычнае, сонечнае будучыню.

Маўклівыя, сумныя, з апушчанымі галовамі, мы, беларускія пісьменнікі, стаім ля труны нашага роднага, нашага таварыша. Слоў у нас няма, каб пацяшаць адзін аднаго. Страта для беларускай літаратуры вельмі вялікая.

У гэтыя строгія, урачыстыя хвіліны раздумнага маўчання кожны з нас, совецкіх пісьменнікаў, думае адно:

— Працаваць з натхненнем, так энергічна і несупынна на карысць свайго народа, як працаваў Эдуард Самуйлёнак, як вучыць працаваць вялікая партыя Леніна—Сталіна, як вучыць працаваць любімы Сталін.

Спі, дарагі друг, таварыш, брат. Высокамастацкія творы, выпеставаныя тваім шчырым сэрцам, тваімі ўзлётнымі думкамі, будуць жыць доўга, доўга. Гэта значыць, што будзеш жыць ты сам.

Вялікі совецкі народ, якога ты так любіў, гераічныя ўчынкі якога так натхнялі цябе, якому ты аддаў сваё маладое жыццё цалкам, да апошняга ўздыху, ніколі цябе не забудзе.

Нізка схіляем галовы перад табой.

ЗМІТРОК БЯДУЛЯ.

ЁН ГОРАЧА ЛЮБІЎ СВОЙ НАРОД

Глыбока патрасён бясчаснай смерцю аднаго з лепшых пісьменнікаў беларускага народа, ордэнаносца Эдуарда Людвігавіча Самуйлёнка, памёршага ў росквіце творчых сіл, марыўшага аб выдатных творчых замыслах, горача любіўшага свой народ, сваю совецкую радзіму.

Смерць вырвала з нашых радоў чалавека вялікага таленту, вялікіх магчымасцей.

Вечная слава неўвядаемаму слову мастака. Памяць аб ім будзе вечнай у нашых сэрцах.

МІХАСЬ ЛЫНЬКОЎ.

Кіславодск.

***

Праўленне Саюза совецкіх пісьменнікаў Украіны выражае сваё спачуванне па выпадку бясчаснай смерці таленавіцейшага беларускага пісьменніка-ордэнаносца Эдуарда Людвігавіча Самуйлёнка.

Бажан, Галоўка, Гарадскі, Капыленка, Карнейчук, Іван Ле, Малышчка, Панч, Рыбак, Рыльскі, Тычына, Тардоў, Усенка, Фефер.

БЛІЗКІ ДРУГ, ВЫДАТНЫ ПІСЬМЕННІК

З глыбокім смуткам, са слязьмі на вачах праводзім мы сёння ў апошняе падарожжа нашага блізкага друга, выдатнага пісьменніка Эдуарда Самуйлёнка. Цяжка паверыць, што мы ніколі больш не ўбачым яго сярод нас, не пачуем яго вострых жартаў, яго ўсхваляваных прамоў аб літаратуры, аб яе мэтах, аб высокім ідэале совецкага пісьменніка і грамадзяніна. Заўсёды строгі да сябе і другіх, ён не цярпеў лёгкадумных абывательскіх адносін да працы пісьменніка і бязлітасна высмейваў халтуру і прыспасабленцтва.

Тварыць на карысць краіны соцыялізма — гэта была яго найвышэйшая мэта і штодзенны абавязак. Не гледзячы на цяжкую хваробу, ён да самай апошняй хвіліны захаваў у сябе ясны розум і вялікае пачуццё, і апошні свой выдатны твор напісаў літаральна на смяротнай пасцелі.

Бывай навекі, друг.

Светлая памяць аб табе назаўсёды астанецца ў нашым сэрцы.

К. КРАПІВА.

СМУТКУЕМ РАЗАМ З ВАМІ

Глыбока патрасяны смерцю таленавіцейшага пісьменніка Совецкай Беларусі ордэнаносца Эдуарда Самуйлёнка. Смуткуем разам з вамі.

Бюро нацкамісій ССП СССР СКОСЫРЭЎ.

***

Глыбока смуткуем з прычыны бясчаснай смерці Эдуарда Самуйлёнка. Выражаем спачуванне сям'і нябожчыка.

Ілья СЕЛЬВІНСКІ, Віктар ГУСЕЎ, Алексей ФАЙКО.

Кіславодск.

***

Глыбока смуткуем з прычыны бясчаснай канчыны маладога беларускага таленавітага пісьменніка і драматурга ардэнаносца Эдуарда Самуйлёнка.

Выказваем глыбокае спачуванне Саюзу пісьменнікаў БССР і сям'і пакойнага.

Калектыў Віцебскага Белдзяржтэатра.

ПАДЗЯЛЯЕМ СМУТАК

Студэнты і выкладчыкі Вышэйшай комуністычнай сельскагаспадарчай школы Беларусі імя Леніна падзяляюць смутак працоўных з прычыны бясчаснай смерці таленавітага пісьменніка-ордэнаносца Эдуарда Самуйлёнка.

Студэнты і выкладчыкі:

Дэпутаты Вярхоўнага Совета СССР: І. Т. ЗНАЧОНАК, А. І. МАЦЮШЭНКА, С. П. МАКАРЭНКА, С. П. РАЧОК.

Дэпутаты Вярхоўнага Совета БССР: С. Ю. МІКЛАШЭЎСКАЯ, А. А. РУДКОЎСКІ, А. У. КРАЎЧАНКА, Н. М. КУНЦЭВІЧ, В. С. ЯСАЧОНАК, А. І. ПАЛЬЦАВА, І. М. РЫБАК, С. Я. МУЗЫКО, Ю. Л. МАЛЯНОК, М. Ф. ПЫЖ, О. К. ШАРКО, К. Н. ЯСТРЭМСКІ, Е. Я. КУЛЬБА.

Ордэнаносцы: І. А. КЛІМЕНКОЎ, Д. Д. ПАРАХОНЬКА, Р. В. МУТАНОЎ, З. М. ШЫНГАРОЎ.

Навуковыя работнікі: В. А. МІРОНАЎ, Ф. Н. ЛАЗОЎСКІ.

СВОЙ ТАЛЕНТ ЁН АДДАЎ НАРОДУ

Бясчасна перастала біцца маладое сэрца таленавітага пісьменніка, актыўнага работніка і вернага друга ордэнаносца Эдуарда Людвігавіча Самуйлёнка. Смерць безжаласна вырвала з рад совецкіх пісьменнікаў вялікае і пышнае сэрца, таленавіты і тонкі розум Эдуарда Людвігавіча.

Ужо Самуйлёнак пачаў сваю плённую творчую літаратурную дзейнасць з журналістыкі, з работы ў рэдакцыі раённай газеты.

Няўтомнай работай над сабой, настойлівым накапленнем глыбокіх ведаў, пастаянным вывучэннем [illegible] ён вырас [illegible] мастака слова.

За непрацяглы тэрмін Эдуард Самуйлёнак напісаў два зборнікі апавяданняў: «Пункт аноры» і «Дачка эскадрона», апавесць «Тэорыя Календбрун», п'есу «Сяржант Дроб», п'есу «Пагібель воўка» і першую кнігу вялікага рамана «Будучыня». Сваімі творамі ён унёс вялікі ўклад у беларускую совецкую літаратуру, стаў у першы рад беларускіх совецкіх пісьменнікаў.

[illegible] Партыя і ўрад высока ацанілі заслугі Эдуарда Самуйлёнка перад нашай радзімай. Нядаўна, у ліку лепшых совецкіх пісьменнікаў, Эдуард Самуйлёнак быў узнагароджаны ордэнам Працоўнага Чырвонага Сцяга.

Эдуард Людвігавіч [illegible] У рэдакцыі «Звязды» ён быў не госцем, а пастаянным і жаданым другам. [illegible] Навет тады, калі цяжкая хвароба моцна падарвала яго здароўе, [illegible] творчай работы і радаваўся новым поспехам. [illegible] Усю сваю энергію, свой талент ён аддаў народу, партыі Леніна—Сталіна, вялікай радзіме, якая вырасціла і выхавала яго.

[illegible] Такім мы заўсёды захаваем яго светлы, цудоўны вобраз.

Бывай, наш дарагі Эдуард.

Група работнікаў рэдакцыі «Звязды»: П. ЛЕБЕДЗЕЎ, Г. ОФЕНГЕЙМ, І. ШЛЯФЕР, Т. ХАДКЕВІЧ, Н. КАВАЛЕЎ, Г. ТАРАН, А. МАТУСЕВІЧ, С. БУТОМАЎ, М. АСТАПЕНКА, П. КАЗЛЕЛІ, Р. ДОДЗІН, С. ГАЛКІН.

У СОВЕЦКАЙ ЛІТАРАТУРЫ ЁН ЖЫВЕ І БУДЗЕ ЖЫЦЬ

Эдуард чытаў ціха, але кожнае яго слова даходзіла да слухача. [illegible]

Не верыцца, што ўжо няма Эдуарда — вясёлага таварыша, удумлівага мастака. У яго было вельмі многа планаў. Будучы хворым, працуючы над цудоўным раманам «Будучыня» і п'есай «Пагібель воўка», ён выношваў ужо далейшыя свае работы. Незадоўга перад смерцю ён узяў для перакладу «Песню пра купца Калашнікова» М. Ю. Лермантава, але цяжкая хвароба не дала яму выканаць задуманае.

Эдуард Самуйлёнак вельмі клапаціўся [illegible]

Дарагі друг Эдуард! Праводзячы цябе ў апошнюю дарогу, хочацца сказаць, што ў совецкай літаратуры ты жывы, ніколі не памрэш, вечна будзеш жыць.

Пятрусь БРОЎКА.

ЯГО ТВОРЫ ЎВОЙДУЦЬ У ЗАЛАТЫ ФОНД БЕЛАРУСКАГА МАСТАЦТВА

Абарвалася жыццё выдатнага пісьменніка, выдатнага чалавека Эдуарда Самуйлёнка.

Гэта смерць — цяжкая ўтрата для беларускай літаратуры, для тэатральнага мастацтва Совецкай Беларусі. Яго вялікі талент знаходзіўся ў самым росквіце — колькі выдатных твораў мог-бы яшчэ даць ён нашаму народу. Вялікае творчае жыццё чакала яго, толькі за некалькі дзён да трагічнага фінала ён быў узнагароджан совецкім урадам ордэнам Працоўнага Чырвонага Сцяга. Народ наш ведаў, цаніў, любіў пісьменніка і драматурга Э. Самуйлёнка.

Эдуард Самуйлёнак мужна і гераічна змагаўся з хваробаю — вялікая сіла творчасці, жыўшая ў ім, была мацней самай страшнай хваробы. Ужо будучы хворым, ён напісаў два такія выдатныя творы, як раман «Будучыня» і п'есу «Пагібель воўка», якая рыхтуецца зараз да пастаноўкі ва многіх тэатрах нашай рэспублікі.

Ён памёр, поўны новых замыслаў, з вялікай прагнасцю творчасці, жыцця.

Жыццё і творчасць пісьменніка Самуйлёнка — узор самаадданага служэння свайму народу.

Памяць аб ім будзе доўга жыць у нашых сэрцах. Яго творы ўвойдуць у залаты фонд літаратуры і мастацтва Совецкай Беларусі.

Бывай, родны, незабыўны таварыш.

ОЗІРСКІ, ЮДЭЛЕВІЧ, ВЛАДАМІРСКІ, ІЛЬІНСКІ, АЛЕКСАНДРОЎСКАЯ, МІРОВІЧ, ГАНТМАН, АЛЕР, ЛІБЕРЗОН, СЕРГЕЕЎ.

НЕЗАБЫЎНЫ ВОБРАЗ

Нават нам, якія бачылі апошнія хвіліны жыцця Эдуарда Самуйлёнка, цяжка паверыць, што яго ўжо няма сярод нас, што навекі адышоў ад нас гэты жыццерадасны, поўны творчых сіл і імкненняў чалавек. Кожны з нас помніць Эдуарда, вечна хвалюючымся за справу нашай літаратуры, радуючымся яе поспехам, страсна абмяркоўваючым праблемы літаратуры. У яго заўсёды быў свой ясны, прадуманы погляд на рэчы, свае важкія думы. Ён выказваў іх акружаючым яго пісьменнікам, імкнучыся як і сваёй творчасцю ўздымаць літаратуру на высшую ступень. Ён працаваў сур'ёзна і ўважліва над любым творам, будзь то невялікае апавяданне ці вялікі раман. Ён працаваў упорна і многа, увесь аддаючыся рабоце, забываючы сябе за работай. Усё яго жыццё было творчым гарэннем за радзіму, за народ, за партыю, за комунізм. Кожнае слова яго было накіравана на іх карысць, для іх перамогі. Як многа мог-бы яшчэ зрабіць гэты поўны сіл і энергіі, культурнейшы чалавек, таленавіты пісьменнік, калі-б не зламала яго ў час самага расцвета бязлітасная смерць!

Бывай, наш таварыш, наш Эдуард! Мы захаваем у нашых сэрцах і твой светлы вобраз і прыклады тваёй работы і тваю адданасць справе партыі Леніна—Сталіна.

М. КЛІМКОВІЧ.

ВЯЛІКАЯ ЎТРАТА

Гора сціснула нашы сэрцы, калі даведаліся аб бясчаснай смерці аднаго з лепшых пісьменнікаў Беларусі ордэнаносца Эдуарда Самуйлёнка. Смерць вырвала яго з нашых радоў у момант самага росквіту яго творчых сіл. Яго смерць — вялікая ўтрата для ўсёй совецкай літаратуры. Таленавітыя творы Э. Самуйлёнка доўга будуць жыць і выхоўваць нашага чытача ў духу любві і адданасці справе Леніна—Сталіна.

Мы добра ведалі тав. Самуйлёнка не толькі як выдатнага пісьменніка, але і як чулага, добрага таварыша. Яго вобраз назаўсёды астанецца ў нашых сэрцах.

Спі спакойна, наш любы Эдуард.

Кампазітары Беларусі шлюць табе апошняе бывай.

САЮЗ СОВЕЦКІХ КАМПАЗІТАРАЎ БССР.

ПАДЗЯЛЯЮ ЦЯЖАР УТРАТЫ

Цяжка ўтрата для совецкага мастацтва. Бясчасная смерць майстра мастацкага слова Эдуарда Самуйлёнка забрала ад нас многа прыгожых замыслаў, якія выканаў-бы нястрымна працавіты Эдуард. Ім створаны такія творы, як «Будучыня». Ён там добрым, цёплым словам гаворыць аб сёнешнім выдатным і славіць соцыялістычную радзіму. У творах «Сяржант Дроб» і «Пагібель воўка» разячым словам ён кляйміць усё шкоднае і дрэннае.

Адзіным уцяшэннем астаюцца створаныя ім творы. Яны будуць жыць у сэрцах беларускай грамадскасці.

Падзяляю цяжар утраты з сям'ёй і сябрамі.

Заслужаны дзеяч мастацтва АЗГУР.

Нядаўна лонданскія беспрацоўныя наладзілі ля будынка парламента дэманстрацыю пратэста супроць знешняй палітыкі англійскага ўрада. НА ЗДЫМКУ: паліцыя арыштоўвае дэманстрантаў. (Фотахроніка ТАСС).

ПАСЯДЖЭННЕ ІСПАНСКАГА ЎРАДА

ПАРЫЖ, 13 лютага. (ТАСС). Як паведамляе агенцтва Гавас, глава ўрада рэспубліканскай Іспаніі Негрын, міністр замежных спраў Альварэс дэль Вайо і іншыя міністры, якія знаходзіліся ў цэнтральнай зоне рэспублікі, прыбылі ў Мадрыд, дзе неадкладна было склікана пасяджэнне ўрада.

На пасяджэнні совета міністраў былі разгледжаны важнейшыя пытанні, звязаныя з абаронай рэспублікі, а таксама быў прынят зварот да краіны.

У сваім звароце ўрад вітае байцоў рэспубліканскай Іспаніі, якія геранчна адстойваюць Іспанію ад замежных захватчыкаў. У звароце гаворыцца: «Мы будзем змагацца да таго часу, пакуль нашай радзіме не будзе гарантавана незалежнасць, безапаснасць і свабода».

Урад напамінае далей аб гераічнай абароне Мадрыда ў лістападзе 1936 года і заклікае ўсё насельніцтва да ўпорнай барацьбы з ворагамі ў імя выратавання Іспаніі.

Рэспубліканская Іспанія будзе змагацца да канчатковай перамогі

ЛОНДАН, 12 лютага. (ТАСС). Орган кааператыўнай партыі — газета «Рэйнольдс ньюс» — апублікаваў інтэрв'ю свайго валенсійскага карэспандэнта з генералам Міяха. Міяха заявіў: «Я атрымаў ад урада распараджэнне супраціўляцца. Гэта распараджэнне з'яўляецца для мяне законам. Рэспубліканская армія акаввае інтэрвентам супраціўленне і будзе прадаўжаць сваю барацьбу. Маральны стан рэспубліканскай арміі і насельніцтва выдатны. Я, а таксама і армія, якою я камандую, і ўвесь наш народ упэўнены ў канчатковай перамозе».

Кіраўнік замежнага аддзела газеты «Рэйнольдс ньюс», каментуючы заяву Міяха, піша, што генерал Міяха мае ўсе падставы для такой упэўненасці. Ваенная прамысловасць цэнтральнай зоны рэспубліканскай Іспаніі можа ўпаўне задаволіць патрэбнасць арміі, хаця патрэба ў цяжкай артылерыі, танках і самалётах астаецца вельмі вялікай. Галоўнай праблемай з'яўляецца харчаванне, дастаўка якога затрудняецца ў рэзультаце блакады інтэрвентамі ўзбярэжжа. У гэтых адносінах дапамога дэмакратычных краін рэспубліканскай Іспаніі можа адыграць рашаючую ролю. Няма сумнення, што разброд і грызня ў лагеры мяцежнікаў будуць нарастаць.

Дапамога рэспубліканскай Іспаніі харчаваннем

ПАРЫЖ, 13 лютага. (ТАСС). Французскі народны камітэт па аказанню дапамогі насельніцтву рэспубліканскай Іспаніі, створаны 28 студзеня г. г., паведамляе, што за апошнія два тыдні паступленні ад розных асоб у фонд дапамогі рэспубліканскай Іспаніі склалі ў Францыі 750 тысяч франкаў. Апрача таго, арганізацыі французскай рабочай моладзі сабралі за апошнія дні больш 1 мільёна франкаў. Вялікая сума грошай сабрана таксама арганізацыямі «Народнай дапамогі Францыі». На гэтыя сродкі міжнародная камісія па закупцы харчавання насельніцтву рэспубліканскай Іспаніі закупіла вялікую колькасць бульбы, 96 тысяч банак згушчонага малака, 10 тон шакаладу, 20 тон цукру, 20 тон траскі, 200 тысяч банак сардын, 60 тон рысу, 36 тысяч банак саланіны, 10 тон вермішэлі, 90 тон чачавіцы і гароху. Гэта харчаванне ўжо адпраўлена ў рэспубліканскую Іспанію.

БАІ НА ВОСТРАВЕ ХАЙНАНЬ

ШАНХАЙ, 12 лютага. (ТАСС). У паўночнай частцы вострава Хайнань адбываюцца жорсткія баі. Учора на востраве высадзіўся дадатковы японскі дэсант. Агульная колькасць японскіх войск на востраве Хайнань, як паведамляе газета «Цзунмэйжыбао», дасягае 6 тысяч чалавек. Некалькі французскіх ваенных караблёў прыбыла ў Хайкоу (порт на поўначы вострава Хайнань).

Мясцовы іншакраінны друк, каментуючы паведамленне аб высадцы японскага дэсанта на востраве Хайнань, падкрэслівае, што японцы стварылі непасрэдную пагрозу англійскім і французскім каланіяльным уладанням на Далёкім Усходзе.

ГЕРМАНСКІ ШПІЯНАЖ У ФРАНЦЫІ

ПАРЫЖ, 12 лютага. (ТАСС). За апошнія дні французскімі ўладамі былі праведзены вобыскі ў парыжскім бюро германскай газеты «Берзенцэйтунг», а таксама ў бюро газеты «Дэйчэ альгемэйне цэйтунг» і ў карэспандэнтаў гэтых газет Барона і Круга.

Барон, карэспандэнт газеты «Берзенцэйтунг», арыштаван.

Апрача таго, французскімі ўладамі прынята рашэнне аб высылцы з краіны 26 германскіх грамадзян, пражываючых у Парыжы.

Арышты, вобыскі і мяркуемыя высылкі звязаны з дзейнасцю германскай шпіёнскай сеткі ў Францыі.

АНТЫСЕМІЦКІЯ МЕРАПРЫЕМСТВЫ БАЛГАРСКАГА ЎРАДА

ПРАГА, 12 лютага. (ТАСС). Балгарскі ўрад праводзіць рад антысеміцкіх мерапрыемстваў. Больш 6 тысяч яўрэйскіх сямей, з якіх многія жывуць у Балгарыі дзесяткі год, пазбаўлены балгарскага грамадзянства і атрымалі распараджэнне на працягу 14 дзён пакінуць межы краіны. Ваеннае міністэрства выдала распараджэнне аб забароне закупак ваенных матэрыялаў у яўрэйскіх фірм. Рыхтуецца ўвядзенне працантнай нормы для яўрэяў у навучальных установах.

РАСКРЫЦЦЁ ЗМОВЫ ЖАЛЕЗНАГВАРДЗЕЙЦАЎ У РУМЫНІІ

ПАРЫЖ, 11 лютага. (ТАСС). Як паведамляюць з Бухареста, румынскай паліцыяй раскрыта змова супроць намесніка старшыні савета міністраў і міністра ўнутраных спраў Калінеску. Арыштавана 25 членаў фашысцкай тэрарыстычнай арганізацыі «Жалезная гвардыя».

АДЫХОД РЭСПУБЛІКАНСКІХ ВОЙСК З КАТАЛОНІІ

ПАРЫЖ, 13 лютага. (ТАСС). Як паведамляе агенцтва Гавас, 12 лютага рэспубліканскія войскі прадаўжалі адыход з Каталоніі на французскую тэрыторыю.

У Францыю была перавезена вялікая колькасць раненых байцоў. 25-тысячны атрад рэспубліканскіх байцоў прадаўжае стрымліваць Кампрадон (на захад ад Фігэрас, недалёка ад французскай граніцы), прыкрываючы адыход рэспубліканскіх войск і эвакуацыю снаражэння, раненых і насельніцтва.

5 ТЫСЯЧ ЗНЯВОЛЕНЫХ У БАРСЕЛОНЕ

ЛОНДАН, 13 лютага. (ТАСС). Карэспандэнт газеты «Таймс» паведамляе з Барселоны, што ўлады мяцежнікаў расправяюцца з насельніцтвам з выключнай жорсткасцю. З часу захвату інтэрвентамі і мяцежнікамі Барселоны арыштавана звыш 5 тысяч чалавек.

АНТЫФАШЫСЦКАЯ ДЭМАНСТРАЦЫЯ Ў ПАРЫЖЫ

ПАРЫЖ, 13 лютага. (ТАСС). 12 лютага ў Парыжы адбылася дэманстрацыя памяці рабочых, загінуўшых у лютаўскія дні 1934 года ў барацьбе супроць фашысцкіх путчыстаў. Міністэрства унутраных спраў і паліцэйскія ўлады прабавалі сарваць дэманстрацыю, арганізаваную народным фронтам. Аднак, не гледзячы на ўсе паліцэйскія рагаткі і канцэнтрацыю паліцэйскіх атрадаў, шматлікія дэлегацыі рабочых на працягу некалькіх гадзін ішлі цераз плошчу Рэспублікі. Няспынна чуліся лозунгі: «Фашызм — гэта вайна!», «За міжнароднае адзінства працоўных, за дапамогу рэспубліканскай Іспаніі!», «Няхай жыве народны фронт!», «Далоў фашызм, далоў фашысцкіх забойцаў!», «Самалёты і гарматы для рэспубліканскай Іспаніі!» і т. д.

Газета „Эвр“ аб ваенных падрыхтаваннях Германіі

ПАРЫЖ, 12 лютага. (ТАСС). Па вестках некаторых парыжскіх газет, у Берліне распаўсюджваюцца чуткі аб тым, што ў часе апошняй сустрэчы з французскім паслом Кулондрам германскі міністр замежных спраў Рыбентроп выказаў раздражэнне па поваду «французскага ўмяшання ў палітыку генерала Франко».

У сувязі з гэтымі чуткамі Табуі ў газеце «Эвр» піша аб [illegible] праводзімых Германіяй ваенных падрыхтаваннях, маючых мэтай выклікаць новы еўрапейскі крызіс і падтрымаць сумесныя патрабаванні германскага і італьянскага фашызма, якія будуць прад'яўлены Англіі і Францыі ў пачатку сакавіка.

На падставе вестак з англійскіх крыніц, Табуі паведамляе, што ў Германіі авіяцыя ўжо мабілізавана на 95 проц. 10 лютага Германія прызвала, па словах Табуі, новых рэкрутаў; 15 лютага ў Германіі пачнецца мабілізацыя ў [illegible]. Апрача таго, [illegible] сіць германскіх сялян здаць усе маючыяся ў іх запасы хлеба і фуражу на дзяржаўныя склады.

Пры гомельскім Палацы піянераў працуе лялькавы гурток, арганізаваны Дзяржаўным лялькавым тэатрам БССР. НА ЗДЫМКУ: лялькавы гурток гомельскага Палаца піянераў. Фота Б. Хейна.

НАСУСТРАЧ XXI ГАДАВІНЫ РСЧА І ВАЕННА-МАРСКОГА ФЛОТА

АБАРОННЫЯ ПАДАРУНКІ МАЦЕРЫ-РАДЗІМЕ

МАГІЛЕЎ. (Нар. «Звязды»). У горадзе разгарнулася дзейсная падрыхтоўка да XXI гадавіны Рабоча-Сялянскай Чырвонай Арміі і Ваенна-Марскога Флота.

У падарунак мацеры-радзіме асовіяхімаўцы рыхтуюць тысячы варашылаўскіх стралкоў, варашылаўскіх коннікаў, гранатаметчыкаў, значкістаў ПІХА і ГСА.

Асовіяхімаўская арганізацыя аўтарэмзавода імя Кірава падрыхтавала 120 чалавек значкістаў ПІХА і 150 варашылаўскіх стралкоў. Да дня Чырвонай Арміі тут будуць выпушчаны 40 вадзіцеляў аўтамашын. Асовіяхімаўцы педінстытута падрыхтавалі ўжо 100 кулямётчыкаў, 300 значкістаў ПІХА 2-й ступені і 540 1-й ступені. 300 студэнтаў педінстытута здаюць нормы на гранатаметанне.

Рэгулярна працуюць гурткі кулямётчыкаў і гранатаметчыкаў на шоўкавай фабрыцы імені Куйбышава, скуразаводзе імені Сталіна і ў петрафабрыцы.

Гарадскім саветам Асовіяхіма праведзены ўнутрыраённыя стралковыя спаборніцтвы. Нядаўна праведзена ваенна-тактычная гульня, у якой прыняла ўдзел звыш 1.000 чалавек.

Пачаліся ўжо масавыя гарадскія стралковыя спаборніцтвы, у якіх удзельнічаюць стралковыя каманды 45 прадпрыемстваў і навучальных устаноў.

С. КАЗНАЧЭЯЎ.

КАЛГАСНЫ ХОР У ГАСЦЯХ У ЧЫРВОНААРМЕЙЦАЎ

Днямі ў гасці да чырвонаармейцаў Н-скай часці БАВА прыехаў калгасны хор з Магілеўскай вобласці. Гэты хор атрымаў на трэцяй усебеларускай алімпіядзе мастацкай самадзейнасці першую прэмію. Цёпла сустрэлі камандзіры, палітработнікі і чырвонаармейцы таленавітых прадстаўнікоў народнай творчасці.

Клуб часці быў перапоўнен. Калгасны хор пад кіраўніцтвам тав. Савініча з вялікім поспехам выканаў літаратурны мантаж з Пісьма беларускага народа вялікаму Сталіну, рускія, калгасныя, яўрэйскія народныя песні — «Калінушка», «Бывайце здаровы» і інш.

Кіраўнік хора тав. Савініч расказаў байцам аб планах далейшай работы. Хор узмоцнена рыхтуецца да выступлення на прадстаячай Усесаюзнай сельскагаспадарчай выстаўцы. Калгасныя спевакі зараз развучваюць адрыўкі з оперы «Руслан і Людміла», а таксама многа новых песень аб шчаслівым жыцці народаў нашай соцыялістычнай радзімы.

С. КУЦАЕЎ.

ПОСПЕХ ФІЛЬМА „ВЫБАРГСКАЯ СТАРАНА“

Выдатны гісторыка - рэвалюцыйны фільм «Выбаргская старана» — трэцяя частка кінотрылогіі аб большэвіку Максіме — з вялікім поспехам дэманструецца на экранах Менска і Оршы. За 4 дні ў кінотэатрах «Чырвоная зорка» і «Родина» (Менск) фільм прагледзела 31.500 працоўных. Толькі за адзін дзень — 12 лютага — у гэтых тэатрах карціну прагледзела 11.800 чалавек.

У бліжэйшы час рэспубліканскае аддзяленне «Саюзкінопракат» атрымлівае для БССР яшчэ дадаткова 9 экземпляраў гэтага выдатнага фільма. Фільм адначасова будзе дэманстравацца ў Віцебску, Гомелі, Магілеве, Мозыры, Бабруйску, Слуцку і іншых гарадах.

ПЛЕНУМ РЭСПУБЛІКАНСКАГА КАМІТЭТА ПРОФСАЮЗА РАБОТНІКАЎ ДРУКУ

17 лютага ў Менску склікаецца трэці пленум Беларускага рэспубліканскага камітэта профсаюза работнікаў друку. Пленум будзе прысвечан пытанням, звязаным з выкананнем у рэдакцыйных калектывах пастановы ЦК ВКП(б) аб пастаноўцы партыйнай прапаганды ў сувязі з выпускам «Кароткага курса гісторыі ВКП(б)» і пастановы СНК СССР, ЦК ВКП(б) і ВЦСПС аб мерапрыемствах па ўпарадкаванню працоўнай дысцыпліны. На пленуме таксама будуць заслуханы інфармацыі аб становішчы абаронна-фізкультурнай работы ў рэдакцыйна-выдавецкіх калектывах.

НАРАДА РАБОТНІКАЎ КІНОФІКАЦЫІ

Тры дні ў Менску прадаўжалася рэспубліканская нарада работнікаў кінофікацыі. Быў заслухан даклад аб выніках работы кінасеткі за прайшоўшы год і задачах на 1939 год.

Нарада прыняла зварот да ўсіх работнікаў кінофікацыі рэспублікі і выклікала на соцыялістычнае спаборніцтва работнікаў кінофікацыі брацкай Грузінскай ССР на лепшае культурнае абслугоўванне працоўных горада і вёскі.

НЕБЫВАЛЫ ЎЛОЎ РЫБЫ

Рыбалоўныя брыгады калгасаў «Чырвоны ўдарнік» (брыгадзір тав. Куракоў) і імені Варашылава (брыгадзір тав. Мурашка), Чашніцкага раёна, заключылі паміж сабой соцыялістычны дагавор на дастойную сустрэчу дня адкрыцця XVIII з'езда ВКП(б) перавыкананнем квартальнага плана ўлову рыбы. 9 лютага брыгады вышлі на Лукомскае возера. Праламаўшы лёд, яны запусцілі невад і ў адзін заход вылавілі 416 цэнтнераў рыбы. Брыгады зарабілі каля 30.000 рублёў. Рыба накіравана ў магазіны Менска, Віцебска і Барысава.

СПАБОРНІЦТВЫ ЮНЫХ ПЛАЎЦОЎ

12 лютага ў басейне менскага Дома Чырвонай Арміі імені К. Е. Варашылава адбыліся спаборніцтвы юных плаўцоў. Устаноўлена 9 дзіцячых рэкордаў БССР.

Рэкардсмен Саюза Леоненак устанавіў для дзіцячага ўзросту ўсебеларускі рэкорд. Дыстанцыю ў 100 метраў на спіне ён праплыў за 1 мін. 18,1 сек. Рэкорды БССР таксама ўстанавілі Вдовін, Клюкаў і інш.

Чэмпіён СССР на дыстанцыю 300 метраў Леанід Голубеў (Менскі Дом Чырвонай Арміі) праплыў дыстанцыю ў 300 метраў вольным стылем за 3 мін 50,4 сек., устанавіўшы новы ўсебеларускі рэкорд. Выдатныя рэзультаты паказаў на гэтых спаборніцтвах плавец спартыўнага таварыства «Харчавік» Кландзель.

Па старонках рэспубліканскіх газет

У калгасы Прыбарскага сельсовета, Будакашалеўскага раёна, уступаюць апошнія аднаасобныя гаспадаркі. Толькі за апошнія дні 9 аднаасобных гаспадарак уліліся ў калгас «Шлях Кастрычніка».

«Ленінскі шлях».

Прызыўнікі Верхне-Жараўскага і Ніжне-Жараўскага сельсоветаў, Камарынскага раёна, уступілі ў соцыялістычнае спаборніцтва. Прызыўнікі абавязаліся да дня прызыва здаць нормы на 3 абаронныя значкі і навучыцца майстэрству метка кідаць гранату.

«Шлях да комунізма».

Гукавы кінотэатр адкрыўся ў сяле Сямёнавічы, Уздзенскага раёна. Першай пастаноўкай ішоў фільм «Валачаеўскія дні».

«Прыгранічны калгаснік».

КАЛЕНДАР

ЛЕКЦЫІ І КАНСУЛЬТАЦЫІ Ў ДАПАМОГУ ВЫВУЧАЮЧЫМ ГІСТОРЫЮ ВКП(б).

14 лютага

У вялікай зале Дома партактыва, у 7 гадзін вечара, адбудзецца даклад для партактыва горада на тэму «Ад XVII да XVIII з'езда ВКП(б)». Дакладчык — тав. Саламаха.

У Доме партактыва (пакой 20) у 7 гадзін вечара адбудзецца кансультацыя па гісторыі народаў СССР на тэму «Разгром нямецкіх псоў-рыцараў Александрам Неўскім на ільду Чудскага возера ў 1242 годзе».

Вык. абавязкі адказнага рэдактара Д. Т. ЛЕБЕДЗЕЎ.

БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ ДРАМАТЫЧНЫ ТЭАТР
14 лютага Абанемент № 85.
САЛАВЕЙ
Пачатак у 7 г. 30 м. веч.
Каса адкрыта з 2 г. дня да 8 г. веч.

ДЗЯРЖАЎНЫ ЯЎРЭЙСКІ ТЭАТР БССР.
14 лютага
Абанемент № 54.
ТЭВ'Е-МАЛОЧНІК
Пачатак у 8 г. веч.
Білеты ў касе тэатра з 11—2 і з 5 г. в.
21 і 22 лютага прэм'ера
БАР-КОХБА.

Кінотэатр «ЧЫРВОНАЯ ЗОРКА» — ВЫБАРГСКАЯ СТАРАНА

Кінотэатр «РОДИНА» — ВЫБАРГСКАЯ СТАРАНА

Кінотэатр «Інтэрнацыянал» — ЗВАРОТ МАКСІМА

Кінотэатр «Спартак» — ЮНАСЦЬ МАКСІМА

ДЗІЦЯЧЫ кінотэатр — МІЦЬКА ЛЕЛЮК

Кінотэатр «НАВІНЫ ДНЯ»
1. Рэспубліка юнасці
2. Журнал Маскоўскай студыі кінохронікі № 9 і 10.
3. Кабаньера (каляровы фільм)

ДА АДКРЫЦЦЯ ВЯЛІКАГА БЕЛАРУСКАГА ДЗЯРЖАЎНАГА ТЭАТРА ОПЕРЫ І БАЛЕТА
(Плошча Парыжскай Комуны)
РЭПЕРТУАР

оперы	балеты
Цікоцкі — МІХАСЬ ПАДГОРНЫ	Крошнер — САЛАВЕЙ
Багатыроў — ДРЫГВА	Асаф'еў — БАХЧЫСАРАЙСКІ ФАНТАН
Дзяржынскі — ЦІХІ ДОН	Чайкоўскі — ЛЕБЯДЗІНАЕ ВОЗЕРА
Даргамыжскі — РУСАЛКА	Гертэль — МАРНАЯ ПЕРАСЦЯРОГА
Рымскі-Корсакаў — ЦАРСКАЯ НЯВЕСТА	

ПРЫМАЮЦЦА ЗАЯЎКІ НА АБАНЕМЕНТЫ І КАЛЕКТЫЎНЫЯ ПАХОДЫ. ДАВЕДКІ — ПА ТЭЛЕФОНУ № 24-865.

Адміністрацыя, партарганізацыя, МК і ўвесь калектыў работнікаў Упраўлення кінофікацыі пры СНК БССР раздзяляюць вялікі смутак беларускага народа з выпадку смерці беларускага пісьменніка-ордэнаносца САМУЙЛЕНКА Эдуарда Людвігавіча і выражаюць спачуванне сям'і пакойнага.

Дырэкцыя і калектыў Беларускага Дзяржаўнага тэатра оперы і балета выражаюць глыбокі смутак з прычыны смерці пісьменніка-ордэнаносца Эдуарда Людвігавіча САМУЙЛЕНКА і выносяць спачуванне сям'і пакойнага.

Студэнты і выкладчыкі Комуністычнага інстытута журналістыкі БССР імені С. М. Кірава выражаюць глыбокае спачуванне Саюзу савецкіх пісьменнікаў БССР і сям'і пакойнага з прычыны бясчаснай смерці выдатнага беларускага пісьменніка-ордэнаносца ЭДУАРДА САМУЙЛЕНКА.

Упраўленне па справах мастацтваў пры СНК БССР з глыбокім жалем паведамляе аб бясчаснай смерці таленавітага беларускага драматурга-пісьменніка ордэнаносца ЭДУАРДА ЛЮДВІГАВІЧА САМУЙЛЕНКА і выражаюць спачуванне сям'і пакойнага.

Дырэкцыя, партком, мясцком, калектыў работнікаў Дзяржаўнага выдавецтва Беларусі смуткуюць з прычыны бясчаснай канчыны таленавіцейшага беларускага пісьменніка - ордэнаносца САМУЙЛЕНКА Эдуарда Людвігавіча і выражаюць глыбокае спачуванне Саюзу савецкіх пісьменнікаў і сям'і ПАКОЙНАГА.

УСІМ УЛАДАЛЬНІКАМ РАДЫЁТРАНСЛЯЦЫЙНЫХ ВУЗЛОЎ, РАЙКАНТОРАМ СУВЯЗІ, ПАШТОВЫМ АДДЗЯЛЕННЯМ, АГЕНЦТВАМ СУВЯЗІ.

На падставе распараджэння СНК СССР ад 29 лістапада 1938 г. аб устанаўленні новага парадку збору абанементнай платы за радыёслуханне і разлікаў па ёй з Усесаюзным радыёкамітэтам, РАДЫЁКАМІТЭТ пры СНК БССР ПРАПАНУЕ:

1. Усім радыёвузлам, паштовым аддзяленням, агенцтвам і райканторам сувязі, праводзячым касавыя аперацыі па збору абанементнай платы ад уладальнікаў лямпавых і дэтэктарных радыёпрыёмнікаў, неадкладна пералічыць на разліковы рахунак № 150020 у Беларускай канторы Дзяржбанка (г. Менск) усе сабраныя з 1 студзеня сумы абанементнай платы ад эфірных радыёўстановак і сабраныя ў 1939 годзе за 1938 год.

Надалей гэтыя адлічэнні праводзіць штодэкадна: 10, 20 і 30 чысла кожнага месяца.

З сум, надлягаючых пералічэнню, 5 проц. утрымліваецца органамі сувязі і залічаюцца ў даход Наркамата сувязі.

2. Усім райканторам сувязі і радыёвузлам сістэмы сувязі неадкладна пералічыць на транзітныя рахункі Усесаюзнага радыёкамітэта, адкрытыя ў абласных канторах Дзяржбанка, прылічваючуюся Усесаюзнаму радыёкамітэту за радыёслуханне адну трэць ад усёй сабранай у студзені абанементнай платы з кропак НКС.

Надалей гэтыя пералічэнні праводзіць не пазней 10 чысла кожнага месяца.

Існаваўшыя раней 7-проц. адлічэнні ад сабраных сум у карысць НКсувязі з 1 студзеня адменены.

3. Усім уладальнікам трансляцыйных радыёвузлоў розных ведамстваў (апрача НКсувязі) неадкладна пералічыць на разліковы рахунак № 150020 у Белканторы Дзяржбанка, мінуючы органы сувязі, непасрэдна радыёкамітэту пры СНК БССР, прылічваючуюся за радыёслуханне частку абанементнай платы, з разліку 1 руб. за радыёкропку.

Надалей гэтыя пералічэнні праводзіць, каб унікнуць штрафу і прымусовага спісання, 10 чысла кожнага месяца за мінулы месяц.

4. У адносінах да парушаючых дадзены парадак і ўстаноўленыя тэрміны плацяжоў будуць прымяняцца меры бяспрэчнага прымусовага спісання запазычанасці і налагацца штраф ва ўстаноўленым законам размеры.

5. Абласным і раённым упаўнаважаным радыёкамітэта ўстанавіць пастаянны кантроль за выкананнем устаноўленага з 1 студзеня 1939 г. парадку збору абанементнай платы і разлікаў і аб усіх парушэннях неадкладна паведаміць радыёкамітэту.

Старшыня радыёкамітэта пры СНК БССР ЕКЕЛЬЧЫК.

Бюро перапісу насельніцтва
упраўлення Наргасучота БССР
ДЛЯ РАСПРАЦОЎКІ МАТЭРЫЯЛАЎ ПЕРАПІСУ НАСЕЛЬНІЦТВА 1939 г.
ПАТРАБУЕЦЦА
ЗВЫШ 200 РАХУНКОВЫХ РАБОТНІКАЎ
НА ТЭРМІН ДА 6 МЕСЯЦАЎ.
Прымаюцца на работу асобы, скончыўшыя не менш 7 класаў.
Заявы жадаючых паступіць на работу прымаюцца з 10 лютага г. г. штодзенна з 10 гадзін раніцы да 4 г. дня па адрасу: Дом Урада, 5 паверх, пакой 522. Тэлефон № 23-767.
УПРАЎЛЕННЕ НАРГАСУЧОТА БССР.

МАГІЛЕЎСКАЙ ФАБРЫЦЫ ШТУЧНАГА ВАЛАКНА імені КУЙБЫШАВА (г. Магілеў, БССР)
патрабуюцца
на пастаянную работу на торфзаводы:
ІНЖЫНЕРЫ-ТАРФЯНІКІ — 2 чал.
ТЭХНІКІ-ТАРФЯНІКІ — 4 чал.
ТЭХНІКІ-ЭЛЕКТРЫКІ — 2 чал.
ТЭХНІКІ-МЕХАНІКІ — 2 чал.
пажадана са стажам работы не менш 2-х год.
Умовы аплаты па згодзе, кватэрамі забяспечваюцца. Звяртацца ў аддзел кадраў.

АБ'ЯВА
МЕНСКАГА АБЛАСНОГА ФІНАНСАВАГА АДДЗЕЛА
У АДПАВЕДНАСЦІ З ПАСТАНОВАЙ СНК СССР ад 13 мая 1935 г.
АБ РЭГІСТРАЦЫІ ШТАТАЎ,
МЕНСКІ АБЛАСНЫ ФІНАНСАВЫ АДДЗЕЛ
ДАВОДЗІЦЬ ДА ВЕДАМА ЎСІХ УСТАНОЎ, ПРАДПРЫЕМСТВАЎ І АРГАНІЗАЦЫЙ, знаходзячыхся на тэрыторыі Менскай вобласці, што ШТАТЫ, КАШТАРЫСЫ АДМ. УПР. РАСХОДАЎ І ФОНДЫ ЗАРАБОТНАЙ ПЛАТЫ на 1939 год
НАВІННЫ БЫЦЬ ЗАРЭГІСТРАВАНЫ ў мясцовых фінансавых органах (гарадскіх і раённых фінансавых аддзелах) У ПЕРШЫМ КВАРТАЛЕ 1939 г.
Штатныя расписанні і каштарысы павінны быць зацверджаны кіраўніком вышэйстаячай арганізацыі.
За даведкамі па ўзнікаючых пытаннях належыць звяртацца ў мясцовыя фінансавыя органы.
МЕНСКІ АБЛАСНЫ ФІНАНСАВЫ АДДЗЕЛ.

У магазіне „СТАНКАІНСТРУМЕНТ“
Белмесцпромснабзбыта
(Менск, плошча Свабоды, д. 1/25. Тэл. 22-304)
ЁСЦЬ у ПРОДАЖЫ:
ВЕНТЫЛЯТАРЫ «СІРОКА», СТАНКІ ДЛЯ ЦЫРКУЛЯРАК, ДЗЯЛІЦЕЛЬНЫЯ ГАЛОЎКІ ДА ФРЭЗЕРНЫХ СТАНКОЎ, НАСОСЫ ДЛЯ ПІТАННЯ СТАНКОЎ, ШАРЫКА-РОЛІКАВЫЯ ПАДШЫПНІКІ, ВАГІ СОЦЕННЫЯ 500-кг. з гірамі і НАСТОЛЬНЫЯ 20-кг., БЯЗМЕНЫ 10-кг. Розны СЛЯСАРНА-МАНТАЖНЫ і СТАЛЯРНЫ ІНСТРУМЕНТ: ДРЭЛІ ГРУДНЫЯ, ТРАШЧОТКІ, СТАМЕСКІ, ДАЛОТЫ, МЕТРЫ ДРАЎЛЯНЫЯ СКЛАДАНЫЯ, ЦЫРКУЛЯРНЫЯ ПІЛЫ і інш.
ВЫМЯРАЛЬНЫЯ ІНСТРУМЕНТЫ: ІНДЫКАТАРНЫЯ ГАЛОЎКІ, ПЛІТКІ МЯРЫЦЕЛЬНЫЯ «ЮГАНСОНА», МІКРОМЕТРЫ, ПЛІТЫ ШАБРОВАЧНЫЯ, ЛІНЕЙКІ МАШТАБНЫЯ і інш.
ТАКСАМА ВЯЛІКІ ВЫБАР:
НАЖДАЧНА-ТАЧЫЛЬНЫХ КРУГОЎ (пілатоўкі) і БРУСКОЎ.

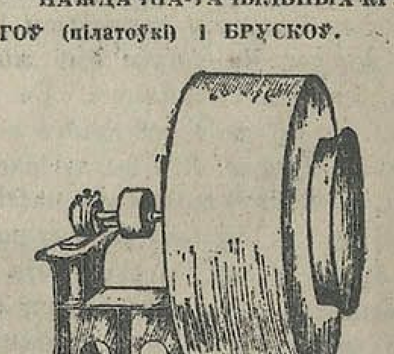

ВЕНТЫЛЯТАР «СІРОКА»
ПРОДАЖ ТАВАРАЎ УСТАНОВАМ і ПРАДПРЫЕМСТВАМ ПА ПАТРАБАВАННЯХ.
ДЫРЭКЦЫЯ.

АДРАС РЭДАКЦЫІ І ВЫДАВЕЦТВА: Менск, Савецкая, 49. ТЭЛЕФОНЫ РЭДАКЦЫІ: рэдактара — 21-302; намесніка рэдактара — 25-135; сакратарыята — 20-636. Аддзелаў: партыйнага — 21-335; савецкага будаўніцтва і гандлю — 22-412; прамысловага — 21-350; сельскагаспадарчага — 21-846; літаратуры, мастацтва, навукі і асветы — 23-955; мясцовай і замежнай інфармацыі — 25-133; аддзела пісем — 20-664, 21-389, 21-535; ілюстрацыйнага і стыльрэдактара — 21-550; выдавецтва — 21-538; аб'яў — 21-845.

Уп. Галоўлітбела № Р—845. Менск, друкарня «Звязды», Савецкая, 49. Н. Л. Ш.